

SEJM

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Prezes Rady Ministrów

RM 10-244-02

Druk nr 1223

Warszawa, 16 grudnia 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej** wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych,

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Zdrowia.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej.

Art. 1. W ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 57, poz. 602 i Nr 89, poz. 969) wprowadza się następujące zmiany :

1) w art. 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Udzielanie świadczeń, o których mowa w ust. 1, położna wykonuje przede wszystkim przez:

- 1) prowadzenie działalności edukacyjno–zdrowotnej w zakresie przygotowania do życia w rodzinie, metod planowania rodziny oraz ochrony macierzyństwa i ojcostwa,
- 2) rozpoznawanie ciąży i sprawowanie opieki nad kobietą w przebiegu ciąży fizjologicznej oraz przeprowadzanie badań niezbędnych w monitorowaniu ciąży fizjologicznej,
- 3) kierowanie na badania konieczne do jak najwcześniejszego rozpoznania ciąży wysokiego ryzyka,
- 4) prowadzenie porodu fizjologicznego oraz monitorowanie płodu z wykorzystaniem aparatury medycznej,
- 5) przyjmowanie porodu siłami natury wraz z nacięciem i szyciem naciętego krocza,
- 6) podejmowanie koniecznych działań w sytuacjach nagłych, do czasu przybycia lekarza, w tym przyjęcie porodu z położenia miednicowego oraz ręczne wydobywanie łożyska,
- 7) sprawowanie opieki nad matką i monitorowanie przebiegu okresu poporodowego,

- 8) badanie noworodków i opiekę nad nimi,
 - 9) realizację zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji,
 - 10) samodzielne udzielanie w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych,
 - 11) profilaktykę chorób kobiecych i patologii położniczych.”;
- 2) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych oraz Naczelnej Rady Lekarskiej, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaj i zakres świadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 5, udzielanych przez pielęgniarkę samodzielnie bez zlecenia lekarskiego, oraz rodzaj i zakres świadczeń, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 10, udzielanych przez położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego, uwzględniając w szczególności: rodzaj świadczeń, do udzielania których wymagane są dodatkowe kwalifikacje uzyskane w toku kształcenia podyplomowego, wraz z określeniem tych kwalifikacji, rodzaje materiałów pobieranych do celów diagnostycznych, wykaz badań diagnostycznych, do przeprowadzania których oraz wykaz leków, do podawania których samodzielnie bez zlecenia lekarskiego, jest uprawniona pielęgniarka i położna.”;

- 3) w art. 7:

a) w ust. 2:

- uchyla się pkt 2,
- w pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) studiów magisterskich jednolitych lub uzupełniających, lub”;

b) w ust. 3:

- uchyla się pkt 2,
- w pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie:
 - „a) studiów magisterskich jednolitych lub uzupełniających, lub”,
- c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
 - „4. Studia, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. b i w ust. 3 pkt 3 lit. b trwają co najmniej 6 semestrów i obejmują 4 600 godzin, w tym co najmniej 50% stanowią zajęcia praktyczne.”;
- 4) w art. 8:
 - a) w ust.1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:
 - „2) w pkt 3 lit. a - uzyskuje tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa,
 - 3) w pkt 3 lit. b - uzyskuje tytuł zawodowy licencjata pielęgniarstwa.”,
 - b) w ust. 2 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:
 - „2) w pkt 3 lit. a - uzyskuje tytuł zawodowy magistra położnictwa,
 - 3) w pkt 3 lit. b - uzyskuje tytuł zawodowy licencjata położnictwa.”;
- 5) w art. 8c ust. 7 otrzymuje brzmienie:
 - „7. Do czasu ponownego uzyskania akredytacji sposób i tryb przeprowadzenia egzaminu dyplomowego ustala minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, w drodze decyzji administracyjnej.”;
- 6) uchyla się art. 10;
- 7) art. 10a otrzymuje brzmienie:
 - „Art. 10a. 1. Pielęgniarka, położna, będąca obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, ma prawo posługiwać się w języku oryginalnym tytułem uzyskanym w toku kształcenia akademickiego,

używanym w państwie członkowskim swego pochodzenia lub państwie członkowskim, z którego przybywa, do którego jest uprawniona, o ile ten tytuł lub jego skrót nie jest tożsamy z tytułem zawodowym używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do którego pielęgniarka, położna nie jest uprawniona.

2. Jeżeli tytuł uzyskany w toku kształcenia akademickiego, do którego pielęgniarka, położna, będąca obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jest uprawniona, nie jest tożsamy i może być mylony z tytułem zawodowym używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do którego pielęgniarka, położna nie jest uprawniona, w szczególności gdy jego uzyskanie wymaga na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dodatkowego wykształcenia, którego pielęgniarka, położna, będąca obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, nie posiada, może posługiwać się tytułem używanym w państwie członkowskim swego pochodzenia lub państwie członkowskim, z którego przybywa, w języku oryginalnym, przy jednoczesnym zamieszczeniu obok tytułu nazwy instytucji lub komisji egzaminacyjnej, która go nadała.”;

- 8) po rozdziale 2 dodaje się rozdział 2a w brzmieniu:

„Rozdział 2a. Kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych.

Art. 10b. 1. Pielęgniarka, położna ma obowiązek stałego aktualizowania swojej wiedzy i umiejętności zawodowych oraz prawo do doskonalenia zawodowego w różnych rodzajach kształcenia podyplomowego.

2. Kształcenie podyplomowe powinno uwzględniać wskazania aktualnej wiedzy medycznej.

Art. 10c. 1. Ustala się następujące rodzaje kształcenia podyplomowego:

- 1) szkolenie specjalizacyjne, zwane dalej „specjalizacją”,
 - 2) kursy kwalifikacyjne,
 - 3) kursy specjalistyczne,
 - 4) kursy doszkolające.
2. Specjalizacja ma na celu uzyskanie przez pielęgniarkę, położną specjalistycznych kwalifikacji w określonej dziedzinie pielęgniarstwa lub dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia oraz tytułu specjalisty w tej dziedzinie.
 3. Kurs kwalifikacyjny ma na celu uzyskanie przez pielęgniarkę, położną specjalistycznych kwalifikacji do udzielania określonych świadczeń zdrowotnych wchodzących w zakres danej dziedziny pielęgniarstwa lub dziedziny mającej zastosowanie w ochronie zdrowia.
 4. Kurs specjalistyczny ma na celu uzyskanie przez pielęgniarkę, położną kwalifikacji do wykonywania określonych czynności zawodowych przy udzielaniu świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych lub rehabilitacyjnych.
 5. Kurs doszkolający ma na celu pogłębienie i aktualizację wiedzy i umiejętności zawodowych pielęgniarki, położnej.
 6. Kształcenie podyplomowe może być prowadzone w trybie dziennym, wieczorowym, zaocznym lub mieszanym.

Art. 10d. Organizatorami kształcenia podyplomowego mogą być:

- 1) jednostki organizacyjne uprawnione do prowadzenia kształcenia podyplomowego na podstawie odrębnych przepisów, w szczególności: medyczne szkoły wyższe,

szkoły wyższe prowadzące działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, medyczne jednostki badawczo-rozwojowe, z zastrzeżeniem art.10f ust. 1,

- 2) osoby fizyczne i osoby prawne, z wyłączeniem jednostek organizacyjnych samorządu pielęgniarek i położnych oraz utworzonych przez nie podmiotów lub spółek prawa handlowego, w których posiadają one udziały lub akcje, które uzyskały zgodę na prowadzenie kształcenia podyplomowego okręgowej rady pielęgniarek i położnych, właściwej dla miejsca prowadzenia kształcenia.

Art. 10e. 1. Kształcenie podyplomowe jest prowadzone na podstawie programów kształcenia, sporządzanych dla danego jego rodzaju i trybu przez organizatora kształcenia podyplomowego, zwanego dalej „organizatorem kształcenia”.

2. Program kształcenia dla specjalizacji, kursu kwalifikacyjnego i kursu specjalistycznego opracowuje się na podstawie ramowego programu kształcenia. Program kształcenia zawiera w szczególności:

- 1) założenia organizacyjno-programowe określające: rodzaj i cel kształcenia, czas jego trwania, sposób organizacji, sposób sprawdzania efektów kształcenia, wykaz umiejętności zawodowych będących przedmiotem kształcenia,
- 2) plan nauczania określający przedmioty lub moduły kształcenia i liczbę godzin zajęć teoretycznych i praktycznych,
- 3) programy nauczania poszczególnych przedmiotów lub modułów kształcenia, zawierające:

- a) wykaz umiejętności wynikowych,
 - b) treści nauczania,
 - c) wskazówki metodyczne,
 - d) wykaz literatury.
3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, dziedziny pielęgniarstwa oraz dziedziny mające zastosowanie w ochronie zdrowia, w których może być prowadzona specjalizacja i kursy kwalifikacyjne, oraz ramowe programy specjalizacji, uwzględniając w szczególności:
- 1) założenia organizacyjno-programowe,
 - 2) plan nauczania określający przedmioty nauczania i liczbę godzin oraz zawierający rozkład zajęć z uwzględnieniem szkolenia praktycznego,
 - 3) programy nauczania poszczególnych przedmiotów, zawierające wykaz umiejętności wynikowych i treści nauczania,
 - 4) kwalifikacje kadry dydaktycznej.
4. Ramowe programy kursów kwalifikacyjnych i ramowe programy kursów specjalistycznych opracowuje Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych, zwane dalej „Centrum”, w porozumieniu z Naczelną Radą Pielęgniarek i Położnych. Centrum jest państwową jednostką budżetową podległą ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, finansowaną z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia. Ramowy program uwzględnia w szczególności:
- 1) założenia organizacyjno-programowe,

- 2) plan nauczania, określający przedmioty nauczania i liczbę godzin oraz zawierający rozkład zajęć z uwzględnieniem szkolenia praktycznego,
 - 3) programy nauczania poszczególnych przedmiotów, zawierające wykaz umiejętności wynikowych i treści nauczania,
 - 4) kwalifikacje kadry dydaktycznej.
5. Ramowe programy, o których mowa w ust. 1, Centrum podaje do wiadomości w formie publikacji oraz informacji na stronie internetowej Centrum.

Art. 10f. 1. Organizatorzy kształcenia, o których mowa w art.10d pkt 1, przed rozpoczęciem kształcenia są obowiązani uzyskać zatwierdzenie programu kształcenia dla danego rodzaju i trybu kształcenia.

2. Program kształcenia zatwierdza dyrektor Centrum, po stwierdzeniu jego zgodności z ramowym programem, a w przypadku kursów dokszałcających - zgodności z aktualnym stanem wiedzy w zakresie, którego dotyczy kurs.
3. Zatwierdzenie i odmowa zatwierdzenia programu kształcenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 10g. 1. Uzyskanie zgody na prowadzenie kształcenia podyplomowego danego rodzaju i w określonym trybie przez organizatorów kształcenia, o których mowa w art. 10d pkt 2, wymaga spełnienia następujących warunków:

- 1) posiadania programu kształcenia zgodnego z ramowym programem, a w przypadku kursów dokszałcających - zgodnego z aktualnym stanem wiedzy w zakresie, którego dotyczy kurs,

- 2) zapewnienia przez organizatora kształcenia kadry dydaktycznej o kwalifikacjach odpowiednich dla danego rodzaju kształcenia,
 - 3) zapewnienia odpowiedniej do realizacji programu kształcenia bazy dydaktycznej, w tym dla szkolenia praktycznego,
 - 4) posiadania wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia, uwzględniającego narzędzia oceny jakości kształcenia oraz metody tej oceny.
2. Zgody na prowadzenie kształcenia podyplomowego udziela - po zasięgnięciu opinii Centrum - okręgowa rada pielęgniarek i położnych właściwa dla miejsca prowadzenia kształcenia, jeżeli są spełnione warunki określone w ust. 1.
 3. W celu uzyskania opinii, o której mowa w ust. 2, okręgowa rada pielęgniarek i położnych przekazuje do Centrum kopie dokumentów, o których mowa w art. 10h ust. 2 i 3.
 4. Zgody na prowadzenie danego rodzaju i trybu kształcenia podyplomowego udziela się na okres od 2 do 5 lat, w zależności od rodzaju kształcenia, oraz biorąc pod uwagę wnioskowany przez organizatora kształcenia okres, na który ubiega się o udzielenie zgody.
 5. Wydanie zgody na prowadzenie kształcenia dla danego rodzaju i trybu kształcenia następuje na podstawie uchwały okręgowej rady pielęgniarek i położnych.
 6. Kopię zgody, o której mowa w ust. 2, okręgowa rada pielęgniarek i położnych przesyła do Centrum.

Art. 10h. 1. Organizator kształcenia, o którym mowa w art. 10d pkt 2, w celu uzyskania zgody na prowadzenie kształcenia podyplomowego danego rodzaju i w określonym trybie,

składa wniosek do okręgowej rady pielęgniarek i położnych, nie później niż na 3 miesiące przed planowanym rozpoczęciem kształcenia podyplomowego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:
 - 1) oznaczenie wnioskodawcy, miejsce jego zamieszkania lub siedzibę,
 - 2) wskazanie formy organizacyjno-prawnej,
 - 3) określenie rodzaju i trybu kształcenia podyplomowego oraz dziedziny pielęgniarstwa lub dziedziny mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, w której ma być prowadzone kształcenie,
 - 4) informację o miejscu prowadzenia kształcenia podyplomowego, z uwzględnieniem miejsca odbywania zajęć teoretycznych i szkolenia praktycznego,
 - 5) zobowiązanie do spełnienia warunków niezbędnych do pełnej realizacji programu kształcenia, w tym zapewnienia kadry dydaktycznej oraz bazy dydaktycznej i warunków organizacyjnych właściwych dla tego programu.
3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:
 - 1) zaświadczenie o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego albo Rejestru Handlowego, albo zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, w przypadku podmiotu zobowiązanego do takiego wpisu,
 - 2) program kształcenia,
 - 3) informację o kadrze dydaktycznej,
 - 4) informację o bazie dydaktycznej,
 - 5) regulamin organizacyjny kształcenia,

- 6) informację o wewnętrznym systemie monitorowania jakości kształcenia.
4. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o udzielenie zgody na prowadzenie kształcenia podyplomowego, uwzględniając dane określone w ust. 2 i 3.

Art. 10i. 1. Wniosek o udzielenie zgody na prowadzenie kształcenia podyplomowego jest rozpatrywany w terminie 60 dni od dnia jego złożenia.

2. W razie stwierdzenia braków we wniosku lub nieprawidłowości w programie kształcenia, organizator kształcenia jest wzywany do uzupełnienia wniosku lub dokonania zmian w programie kształcenia, w wyznaczonym terminie.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, termin do rozpatrzenia wniosku biegnie od dnia złożenia uzupełnionego wniosku lub poprawionego programu kształcenia.

Art. 10j. 1. Organizator kształcenia wnosi opłatę za wydanie zgody na prowadzenie kształcenia podyplomowego.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem kosztów związanych z postępowaniem w sprawie wydania zgody oraz rodzaju kształcenia podyplomowego, którego dotyczy zgoda.
3. Opłaty, o których mowa w ust. 1, stanowią dochód okręgowej izby pielęgniarek i położnych, która wydała zgodę na prowadzenie kształcenia.

Art. 10k.1. Cofnięcie zgody na prowadzenie kształcenia podyplomowego następuje w przypadku stwierdzenia:

- 1) nieprawidłowej realizacji programu kształcenia,
- 2) niezrealizowania programu kształcenia,
- 3) niewypełnienia zaleceń, o których mowa w art.10v ust.12.

2. Okręgowa rada pielęgniarek i położnych informuje Centrum o cofnięciu zgody na prowadzenie kształcenia podyplomowego.

Art. 10l. 1. Od uchwały okręgowej rady pielęgniarek i położnych o odmowie udzielenia zgody na prowadzenie kształcenia podyplomowego lub cofnięciu zgody organizatorowi kształcenia przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw zdrowia. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem okręgowej rady pielęgniarek i położnych, w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

2. Do uchwał okręgowej rady pielęgniarek i położnych w sprawie udzielenia zgody, odmowy udzielenia zgody lub jej cofnięcia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące decyzji administracyjnych.

Art. 10m. 1. Zgoda na prowadzenie kształcenia podyplomowego wygasa w przypadku:

- 1) upływu terminu, na który została udzielona,
- 2) zaprzestania prowadzenia kształcenia podyplomowego danego rodzaju i w określonym trybie.

2. Organizator kształcenia niezwłocznie informuje okręgową radę pielęgniarek i położnych, która udzieliła zgody, oraz Centrum o zaprzestaniu prowadzenia kształcenia podyplomowego danego rodzaju i w określonym trybie.

Art. 10n. Zmiana trybu kształcenia lub programu kształcenia, z wyjątkiem zmian polegających na uzupełnieniu programu o aktualne treści nauczania, może być dokonana wyłącznie w trybie i na zasadach określonych dla udzielenia zgody.

Art. 10o. Organizator kształcenia informuje Centrum, a organizator kształcenia, który uzyskał zgodę na prowadzenie kształcenia podyplomowego, także okręgową radę pielęgniarek i położnych, która udzieliła zgody, o planowanych terminach rozpoczęcia i zakończenia specjalizacji oraz kursów kwalifikacyjnych i kursów specjalistycznych, dwa razy w ciągu roku - do dnia 30 czerwca i do dnia 31 grudnia, na kolejnych sześć miesięcy.

Art. 10p. 1. Centrum prowadzi rejestr organizatorów kształcenia, którzy uzyskali zgodę na prowadzenie kształcenia podyplomowego lub uzyskali zatwierdzenie programu kształcenia.

2. Do rejestru, o którym mowa w ust.1, wpisuje się następujące dane:

- 1) oznaczenie organizatora kształcenia, miejsce jego zamieszkania lub siedzibę,
- 2) formę organizacyjno-prawną organizatora kształcenia,
- 3) numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego albo Rejestru Handlowego, albo ewidencji działalności gospodarczej, w przypadku podmiotu zobowiązanego do takiego wpisu,
- 4) datę wydania zgody oraz okres, na jaki zgoda została udzielona, albo datę zatwierdzenia programu kształcenia,
- 5) określenie rodzaju i trybu kształcenia,
- 6) miejsce prowadzenia kształcenia,

- 7) planowane terminy rozpoczęcia i zakończenia specjalizacji oraz kursów kwalifikacyjnych i kursów specjalistycznych.
3. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest jawny.
 4. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi, w drodze rozporządzenia, tryb dokonywania wpisów do rejestru, o którym mowa w ust.1, oraz szczegółowy sposób prowadzenia rejestru, z uwzględnieniem dokumentów stanowiących podstawę wpisu oraz możliwości prowadzenia rejestru w formie elektronicznej.

Art. 10r. 1. Pielęgniarka, położna po odbyciu specjalizacji i zdaniu egzaminu państwowego uzyskuje tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia.

2. Egzamin państwowy, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza odrębnie dla każdej dziedziny pielęgniarstwa lub dziedziny mającej zastosowanie w ochronie zdrowia państwowa komisja egzaminacyjna powołana przez ministra właściwego do spraw zdrowia na wniosek dyrektora Centrum.
3. Liczba osób wchodzących w skład państwowej komisji egzaminacyjnej jest uzależniona od liczby osób przystępujących do egzaminu państwowego, o którym mowa w ust. 1, nie może być jednak większa niż 12.
4. Członkom państwowej komisji egzaminacyjnej przysługuje:
 - 1) wynagrodzenie za przeprowadzenie egzaminu państwowego, o którym mowa w ust. 1, w kwocie nie wyższej niż 1 500 zł, która jest waloryzowana w każdym roku średniorocznym wskaźnikiem cen

towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ustalonym w ustawie budżetowej,

- 2) zwrot kosztów podróży na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁹ § 2 Kodeksu pracy.

Wynagrodzenia członków państwowej komisji egzaminacyjnej oraz zwrot kosztów podróży są finansowane z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

5. Obsługę organizacyjną państwowej komisji egzaminacyjnej zapewnia Centrum.

Art. 10s. 1. Pielęgniarka, położna przystępująca do egzaminu państwowego, o którym mowa w art. 10r ust. 1, jest obowiązana do wniesienia opłaty za ten egzamin.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem kosztów związanych z przeprowadzeniem egzaminu.

3. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa.

Art. 10t. Organizator kształcenia obowiązany jest prowadzić i przechowywać:

- 1) dokumentację przebiegu kształcenia podyplomowego, w tym protokoły przebiegu egzaminów lub innych form zakończenia kształcenia,
- 2) rejestr wydanych zaświadczeń o odbyciu określonego rodzaju kształcenia podyplomowego.

Art. 10u. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi, w drodze

rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb odbywania kształcenia podyplomowego przez pielęgniarki i położne, warunki i tryb przeprowadzania egzaminu państwowego, o którym mowa w art. 10r ust. 1, oraz wysokość wynagrodzenia członków Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, o którym mowa w art. 10r ust. 4, uwzględniając w szczególności: warunki, jakie musi spełniać pielęgniarka, położna przystępująca do kształcenia podyplomowego, tryb postępowania kwalifikacyjnego, czas trwania kształcenia i warunki ukończenia poszczególnych rodzajów kształcenia, wzory dokumentacji przebiegu kształcenia, terminy przeprowadzania egzaminu państwowego, kwalifikacje członków państwowej komisji egzaminacyjnej oraz wzór dyplomu potwierdzającego uzyskanie tytułu specjalisty.

- Art. 10v. 1. Nadzór nad realizacją kształcenia podyplomowego sprawuje minister właściwy do spraw zdrowia.
2. Nadzorowi podlega w szczególności:
 - 1) zgodność realizacji zajęć z programem kształcenia,
 - 2) prawidłowość prowadzonej dokumentacji przebiegu kształcenia,
 - 3) zapewnienie odpowiedniej jakości kształcenia.
 3. Minister właściwy do spraw zdrowia sprawuje nadzór nad realizacją kształcenia podyplomowego przy pomocy pracowników Centrum, oraz upoważnionych przez niego do wykonywania czynności kontrolnych osób, w szczególności konsultantów krajowych i konsultantów wojewódzkich w dziedzinie pielęgniarstwa i w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologiczno-położniczego oraz członków okręgowej rady pielęgniarek i położnych właściwej dla miejsca prowadzenia kształcenia.

4. Osoby, o których mowa w ust. 3, wykonując czynności kontrolne, za okazaniem upoważnienia, mają prawo:
 - 1) wstępu do pomieszczeń dydaktycznych,
 - 2) udziału w zajęciach w charakterze obserwatora,
 - 3) wglądu do prowadzonej przez organizatora kształcenia dokumentacji przebiegu kształcenia,
 - 4) żądania od organizatora kształcenia ustnych i pisemnych wyjaśnień,
 - 5) badania opinii uczestników kształcenia i kadry dydaktycznej,
 - 6) udziału w egzaminie końcowym w charakterze obserwatora, z wyjątkiem egzaminu państwowego, o którym mowa w art. 10r ust. 1.
5. Z przeprowadzonych czynności kontrolnych sporządza się protokół, który powinien zawierać:
 - 1) nazwę i siedzibę organizatora kształcenia,
 - 2) miejsce odbywania kształcenia,
 - 3) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych,
 - 4) imiona i nazwiska osób wykonujących te czynności,
 - 5) opis stanu faktycznego,
 - 6) stwierdzone nieprawidłowości,
 - 7) wnioski osób wykonujących czynności kontrolne,
 - 8) datę i miejsce sporządzenia protokołu,
 - 9) informację o braku zastrzeżeń albo informację o odmowie podpisania protokołu przez organizatora kształcenia oraz o przyczynie tej odmowy.

6. Protokół podpisują osoby wykonujące czynności kontrolne oraz organizator kształcenia.
7. Jeżeli po sporządzeniu protokołu, a przed jego podpisaniem, organizator kształcenia zgłosi umotywowane zastrzeżenia co do faktów stwierdzonych w trakcie kontroli i opisanych w protokole, osoby wykonujące czynności kontrolne są obowiązane zbadać dodatkowo te fakty i uzupełnić protokół.
8. Odmowa podpisania protokołu przez organizatora kształcenia nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez osoby wykonujące czynności kontrolne.
9. Jeden egzemplarz protokołu przekazuje się organizatorowi kształcenia.
10. Osoby wykonujące czynności kontrolne są obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji na temat organizacji i prowadzenia kształcenia podyplomowego oraz wyników prowadzonego postępowania.
11. Organizator kształcenia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu, ma prawo do wniesienia zastrzeżeń co do sposobu przeprowadzenia czynności kontrolnych oraz ustaleń zawartych w protokole.
12. Na podstawie ustaleń zawartych w protokole, minister właściwy do spraw zdrowia wydaje organizatorowi kształcenia zalecenia pokontrolne, mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i określa termin ich realizacji.

Art. 10w. Wysokość opłaty za kształcenie podyplomowe ustala organizator kształcenia.

Art. 10x. 1. Specjalizacja jest finansowana ze środków publicznych przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw

zdrowia, w ramach posiadanych środków i ustalonych limitów miejsc szkoleniowych dla pielęgniarek, położnych, które mogą corocznie rozpocząć specjalizację finansowaną z tych środków.

2. Limity miejsc szkoleniowych, o których mowa w ust. 1, oraz kwotę dofinansowania jednego miejsca szkoleniowego w danym roku określa minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, i ogłasza w formie obwieszczenia w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw zdrowia, w terminie do dnia 15 grudnia na rok następny, uwzględniając w szczególności zapotrzebowanie na specjalistów z poszczególnych dziedzin pielęgniarstwa i dziedzin mających zastosowanie w ochronie zdrowia.
3. Wyboru organizatora kształcenia prowadzącego specjalizację finansowaną ze środków publicznych dokonuje minister właściwy do spraw zdrowia stosując przepisy ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664 i Nr 113, poz. 984).
4. Przepisy ust. 1-3 nie ograniczają możliwości odbywania specjalizacji poza limitem miejsc szkoleniowych, o których mowa w ust. 1, finansowanych ze środków publicznych.

Art. 10y. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia uznaje tytuł specjalisty uzyskany przez pielęgniarkę, położną za granicą za równoważny tytułowi specjalisty w określonej dziedzinie pielęgniarstwa albo dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zakres programu kształcenia odbytego za granicą odpowiada zakresowi programu kształcenia

wymaganemu do uzyskania tytułu specjalisty w Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli zakres programu kształcenia odbytego za granicą nie odpowiada zakresowi programu kształcenia wymaganemu do uzyskania tytułu specjalisty w danej dziedzinie pielęgniarstwa albo dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej, minister właściwy do spraw zdrowia może uznać tytuł specjalisty uzyskany za granicą za równoważny tytułowi specjalisty w danej dziedzinie pielęgniarstwa albo dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając posiadane przez pielęgniarkę, położną kwalifikacje zawodowe i doświadczenie zawodowe oraz po przeprowadzeniu testu sprawdzającego umiejętności lub odbyciu stażu adaptacyjnego obejmującego wykonywanie czynności zawodowych pod nadzorem pielęgniarki, położnej posiadającej tytuł specjalisty w danej dziedzinie pielęgniarstwa albo dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia.

2. Jeżeli dla tytułu specjalisty uzyskanego za granicą brak jest odpowiednika w Rzeczypospolitej Polskiej, minister właściwy do spraw zdrowia może uznać tytuł specjalisty uzyskany za granicą za równoważny tytułowi specjalisty w pokrewnej dziedzinie pielęgniarstwa albo dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zakres programu kształcenia odbytego za granicą odpowiada w 70% zakresowi programu kształcenia wymaganemu do uzyskania tytułu specjalisty w Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Jeżeli dla tytułu specjalisty uzyskanego za granicą brak jest odpowiednika w Rzeczypospolitej Polskiej, a zakres programu kształcenia odbytego za granicą odpowiada w

mniej niż 70 %, nie mniej jednak niż w 40%, zakresowi programu kształcenia wymaganemu do uzyskania tytułu specjalisty w określonej dziedzinie pielęgniarstwa albo dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej, minister właściwy do spraw zdrowia może uznać tytuł specjalisty uzyskany za granicą za równoważny tytułowi specjalisty w określonej dziedzinie pielęgniarstwa albo w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej po odbyciu przez pielęgniarkę, położną szkolenia uzupełniającego w zakresie programu tej specjalizacji.

4. Uznanie tytułu specjalisty uzyskanego za granicą za równoważny tytułowi specjalisty w określonej dziedzinie pielęgniarstwa albo dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej oraz odmowa uznania następuje w drodze decyzji administracyjnej.
5. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi, w drodze rozporządzenia, tryb uznawania tytułu specjalisty uzyskanego przez pielęgniarkę, położną za granicą za równoważny tytułowi specjalisty w określonej dziedzinie pielęgniarstwa albo dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym warunki i tryb przeprowadzania testu sprawdzającego umiejętności oraz odbywania stażu adaptacyjnego, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem rodzajów dokumentów potwierdzających przebieg kształcenia i uzyskane specjalistyczne kwalifikacje uprawniające do posługiwania się tytułem specjalisty, oraz wzór zaświadczenia o uznaniu tytułu specjalisty

uzyskanego za granicą za równoważny tytułowi specjalisty w Rzeczypospolitej Polskiej.";

9) w art. 20:

a) dodaje się ust. 4 - 8 w brzmieniu:

„4. Pielęgniarka, położna udzielająca świadczeń zdrowotnych w ramach indywidualnej praktyki, indywidualnej specjalistycznej praktyki lub grupowej praktyki pielęgniarek, położnych ma obowiązek prowadzenia indywidualnej dokumentacji medycznej pacjenta.

5. Pielęgniarka, położna obowiązana do prowadzenia dokumentacji medycznej, o której mowa w ust 4, jest uprawniona do uzyskiwania i przetwarzania danych osobowych pacjenta, obejmujących:

- 1) nazwisko i imię (imiona),
- 2) datę urodzenia,
- 3) oznaczenie płci,
- 4) adres zameldowania lub pobytu,
- 5) numer PESEL, jeżeli został nadany, w przypadku noworodka - numer PESEL matki, w przypadku osób, które nie mają nadanego numeru PESEL - rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość,
- 6) nazwisko i imiona rodziców dziecka lub przedstawiciela ustawowego dziecka oraz adres ich zameldowania lub pobytu,
- 7) dane o stanie zdrowia oraz udzielonych przez pielęgniarkę, położną świadczeniach zdrowotnych.

6. Pielęgniarka, położna udostępnia dokumentację medyczną, o której mowa w ust. 4, do wglądu oraz umożliwia sporządzenie z niej wypisów, odpisów lub kopii na koszt wnioskodawcy, z zastrzeżeniem ust. 7.

7. Udostępnienie dokumentacji medycznej, o której mowa w ust. 4, następuje na wniosek: pacjenta, jego przedstawiciela ustawowego, osoby upoważnionej przez pacjenta lub podmiotów uprawnionych na podstawie odrębnych przepisów, a w razie śmierci pacjenta - osoby upoważnionej przez pacjenta do uzyskiwania dokumentacji po jego zgonie.
8. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje dokumentacji medycznej, o której mowa w ust. 4, sposób jej prowadzenia i przechowywania oraz szczegółowe warunki jej udostępniania, uwzględniając w szczególności przeznaczenie dokumentacji, szczegółowe dane objęte dokumentowaniem oraz sposób udostępniania danych.”;

10) w art. 25 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) posiada specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa lub dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia.”;

11) po art. 25c dodaje się art. 25d w brzmieniu:

„Art. 25d. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb postępowania w sprawach wydawania zezwoleń i wpisu do rejestru indywidualnych praktyk, indywidualnych specjalistycznych praktyk i grupowych praktyk pielęgniarek i położnych oraz dane objęte wpisem do rejestru, uwzględniając w szczególności wzór wniosku o udzielenie zezwolenia i wpis do rejestru, dokumenty wymagane w postępowaniu, wzór zezwolenia i wzór zaświadczenia potwierdzającego wpis do rejestru.”;

12) w art. 28 :

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Za wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 25 ust.1 i art. 25a ust.3, pielęgniarka, położna wnosi opłatę.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 25 ust. 1 i art. 25a ust. 3, z uwzględnieniem kosztów związanych z postępowaniem w sprawie wydania zezwolenia oraz rodzaju praktyki objętej zezwoleniem.” .

Art. 2. 1. Szkoła wyższa, w tym wyższa szkoła zawodowa, począwszy od roku akademickiego 2003/2004, może prowadzić wyższe studia zawodowe na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo, obejmujące co najmniej 4 semestry, przeznaczone dla pielęgniarek, położnych, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną, kształcącą w zawodzie pielęgniarstwa, położnej.

2. Studia, o których mowa w ust. 1, są prowadzone w systemie dziennym, zaocznym lub wieczorowym.

3. Szkoła wyższa, w tym wyższa szkoła zawodowa, może określić warunki zaliczania studentom praktyki, biorąc pod uwagę miejsce zatrudnienia i staż pracy w zawodzie pielęgniarstwa, położnej.

4. Absolwent studiów, o których mowa w ust. 1, na kierunku pielęgniarstwo uzyskuje tytuł zawodowy licencjata pielęgniarstwa, a studów na kierunku położnictwo – tytuł zawodowy licencjata położnictwa.

5. Uchwała senatu określająca zasady i tryb przyjmowania na studia, o których mowa w ust. 1, na rok akademicki 2003/2004, jest podawana do publicznej wiadomości w sposób określony w statucie szkoły wyższej, w tym wyższej szkoły zawodowej, do dnia 31 maja 2003 r.

6. Ostatnia rekrutacja na studia, o których mowa w ust. 1, zostanie przeprowadzona na rok akademicki 2010/2011.

Art. 3. Limity miejsc szkoleniowych, o których mowa w art. 10x ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na rok 2003 oraz kwotę dofinansowania jednego miejsca szkoleniowego w roku 2003 minister właściwy do spraw zdrowia ogłasza w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4. Wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zezwolenia na wykonywanie indywidualnej, indywidualnej specjalistycznej oraz grupowej praktyki pielęgniarek i położnych są równoważne zezwoleniom na wykonywanie indywidualnej, indywidualnej specjalistycznej oraz grupowej praktyki pielęgniarek i położnych, wydanym według wzoru

określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 25d ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 5. 1. Kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych rozpoczęte przed dniem wejścia w życie ustawy jest prowadzone na dotychczasowych zasadach, do czasu jego zakończenia.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 6 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 6 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 6. Przepisy art. 10a ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 2003 r., z wyjątkiem art. 2, który wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

24/12/em

U Z A S A D N I E N I E

Celem projektowanych zmian w ustawie o zawodach pielęgniarki i położnej jest m.in.:

- a) wprowadzenie nowych rozwiązań prawno-systemowych, umożliwiających dostosowanie poziomu wykształcenia pielęgniarek i położnych w Polsce do wymogów Unii Europejskiej oraz ułatwiających uznawanie kwalifikacji zawodowych polskich pielęgniarek i położnych w państwach członkowskich Unii Europejskiej,
- b) zastosowanie nowych rozwiązań w systemie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych, zapewniających wysoką jakość kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych,
- c) wprowadzenie regulacji dotyczących indywidualnej dokumentacji medycznej pacjenta prowadzonej przez pielęgniarki i położne,
- d) dostosowanie przepisów ustawy do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach związanych z regulacją opłat za wydawanie zezwoleń na wykonywanie przez pielęgniarki i położne: indywidualnej praktyki, indywidualnej specjalistycznej praktyki oraz grupowej praktyki pielęgniarek i położnych.

Zmiany zaproponowane w art. 5 ust. 2 ustawy dotyczące poszerzenia uprawnień położnej do realizacji określonych świadczeń zdrowotnych wynikają w sposób bezpośredni z regulacji zawartej w art. 4 ust. 2 dyrektywy Rady Wspólnot Europejskich 80/155/EWG o koordynacji przepisów prawnych, regulacji i działań administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności położnej, przyznającego położnej określone uprawnienia zawodowe.

Brak przepisu ustanawiającego takie uprawnienia dla położnej w ustawie regulującej wykonywanie zawodu położnej zostało zauważone przez ekspertów Komisji Europejskiej wizytujących Polskę w marcu bieżącego roku, którzy zalecili uzupełnienie regulacji prawnych odnoszących się do wykonywania zawodu położnej o ten zapis.

Zmiany wprowadzone w art. 10a wynikają z ponownego przeanalizowania przedmiotu i zakresu regulacji art. 5 ust. 1 i 2 dyrektywy 77/452/EWG oraz art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy

80/154/EWG wymagającego implementacji oraz przeprowadzenia konsultacji technicznych z przedstawicielami Komisji Europejskiej w zakresie zastosowanej w tych przepisach terminologii i wydają się wyczerpujące względem regulacji wyżej wymienionych dyrektyw.

Mając na uwadze rolę systemu kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych, który ma na celu zapewnienie stałego dopływu wysoko wykwalifikowanej, specjalistycznej kadry pielęgniarstwa do systemu ochrony zdrowia oraz bazując na przeszło dwuletnich doświadczeniach z funkcjonowania systemu kształcenia podyplomowego, za konieczne uznano przyjęcie następujących rozwiązań.

Projekt ustawy przewiduje, że organizatorzy kształcenia podyplomowego (z wyjątkiem organizatorów, o których mowa w art. 10d pkt 1) mogą prowadzić to kształcenie po uzyskaniu zgody właściwej dla miejsca prowadzenia kształcenia okręgowej rady pielęgniarek i położnych. Wymagania, które powinien spełnić organizator ubiegający się o uzyskanie zgody, dotyczą ściśle merytorycznych przesłanek (w zakresie programu kształcenia, kwalifikacji kadry dydaktycznej, odpowiedniej bazy dydaktycznej, systemu oceny jakości kształcenia), natomiast dopuszczalność prowadzenia kształcenia podyplomowego jako działalności gospodarczej oceniana byłaby z punktu widzenia ustawy - Prawo działalności gospodarczej.

Istotne jest również utrzymanie w gestii samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych systemu udzielania zgody na prowadzenie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych – co zabezpieczy realizację tego procesu przez podmioty spełniające wymagania wskazane w ustawie.

Kolejnym istotnym rozwiązaniem ściśle wiążącym się z ochroną systemu przed zaistnieniem nieprawidłowości, które znalazło swoje miejsce w cytowanym projekcie ustawy, jest wprowadzenie nadzoru ministra właściwego do spraw zdrowia nad realizacją kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych przy współdziałaniu członków samorządu zawodowego, konsultantów krajowych i wojewódzkich oraz pracowników Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych. W dotychczasowych regulacjach prawnych nie było możliwości monitorowania realizacji kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych, co w konsekwencji

minimalizowało możliwości stwierdzenia ewentualnych nieprawidłowości i uniemożliwiało podejmowanie działań naprawczych w tym zakresie.

Należy tu wspomnieć także o tym, że ramowe programy specjalizacji określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw zdrowia, natomiast ramowe programy kursów kwalifikacyjnych i specjalistycznych będą opracowane przez Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych, w porozumieniu z Naczelną Radą Pielęgniarek i Położnych.

Projekt ustawy uwzględnia także wprowadzenie finansowania najważniejszego z rodzajów kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych – szkolenia specjalizacyjnego. Wprowadzenie proponowanych zapisów spowoduje skutki finansowe, których wysokość będzie związana bezpośrednio z limitem miejsc dla pielęgniarek i położnych, które mogą corocznie rozpocząć kształcenie specjalizacyjne w poszczególnych dziedzinach pielęgniarstwa ustalonych przez ministra właściwego do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych. W roku bieżącym minister zdrowia dofinansuje kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych w ramach środków pochodzących z programów restrukturyzacji (Ustawa budżetowa na rok 2002 – rezerwa celowa na restrukturyzację zakładów opieki zdrowotnej). W latach kolejnych środki na finansowanie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych będą planowane w budżecie ministra właściwego do spraw zdrowia.

Docelowo planowana liczba miejsc specjalizacyjnych przypadająca na jeden rok powinna wynosić od 1200 do 1500. Średni koszt szkolenia specjalizacyjnego rocznie szacuje się na kwotę 5 tys. zł – czyli w pierwszym roku będzie to kwota 6 600 tys. zł. Dla każdego kolejnego roku, przy założeniu, że czas specjalizacji będzie zamykał się w 1,5 – rocznym okresie kształcenia, będzie to koszt zakończenia kształcenia z roku poprzedniego, czyli kwota 3 300 tys. zł oraz koszt rozpoczęcia nowych dziedzin, czyli kwota 6 600 tys. zł. Łączna szacunkowa roczna kwota planowana na kształcenie specjalizacyjne pielęgniarek i położnych wyniesie 9 900 tys. zł.

Natomiast w roku 2003 jest planowane uruchomienie około 800 miejsc specjalizacyjnych, co dla budżetu państwa będzie skutkowało kwotą około 4 000 tys. zł.

Przy założeniu, że wydolność organizatorów kształcenia specjalizacyjnego będzie większa i będą oni mogli zaoferować rocznie 1500 miejsc szkoleniowych, górna zakładana granica ponoszonych kosztów będzie wynosić 15 000 tys. zł (zał.) .

Dotychczasowe rozwiązania prawne nakładały na pielęgniarki i położne obowiązek doskonalenia zawodowego oraz równoległe obowiązek zatrudniania specjalistycznie wykwalifikowanej kadry pielęgniarskiej przez zakłady opieki zdrowotnej. Ponieważ żaden z tych podmiotów nie miał realnych możliwości ponoszenia kosztów kształcenia podyplomowego w efekcie od momentu wdrożenia ustawy (koniec 1996 r.), doszło do poważnych ograniczeń dostępu pielęgniarek i położnych do kształcenia podyplomowego. Spowodowało to konieczność warunkowego dopuszczenia pielęgniarek i położnych nie posiadających odpowiednich kwalifikacji podyplomowych do realizacji specjalistycznych świadczeń, np. w zakresie pielęgniarstwa rodzinnego, anestezyjologicznego, onkologicznego.

Ponadto przyjęcie zapisów dotyczących finansowania kształcenia podyplomowego ze środków publicznych wydaje się być zasadne, ze względu na wprowadzenie jednolitej polityki w zakresie finansowania kształcenia podyplomowego pielęgniarek i lekarzy. Brak równości w traktowaniu tych grup zawodowych jest przedmiotem licznych, powtarzających się protestów przedstawicieli środowiska i Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych.

Projekt ustawy zakłada finansowanie specjalizacji dla pielęgniarek i położnych ze środków budżetu państwa pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw zdrowia. Wysokość finansowania w danym roku ustala dysponent środków budżetowych z uwzględnieniem wielkości środków pozostających w jego dyspozycji (cz. 83, dział 851, rozdział 85157, § 432).

Z uwagi na zmniejszającą się corocznie liczbę uczniów szkół pomaturalnych, objętych obowiązkiem odbycia 12-miesięcznego stażu podyplomowego, corocznemu zmniejszeniu ulegają wydatki ponoszone z tego tytułu, co umożliwia sukcesywne zagospodarowywanie tych środków na realizację specjalizacji pielęgniarek i położnych. Przykładowo w roku 2003 przewidywane są szacunkowe oszczędności z tego tytułu w wysokości około 4 mln zł.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 3 lutego 2001 r. o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 16, poz. 169), ostatni nabór do szkół pomaturalnych

został przeprowadzony na rok szkolny 2002/2003, a wygaśnięcie tego cyklu kształcenia nastąpi w roku 2005, co oznaczać będzie zakończenie stażu dla tych absolwentów w roku 2006. W związku ze stale zmniejszającą się liczbą uczniów szkół medycznych już od roku 2004 przewiduje się sukcesywne zwiększanie liczby miejsc specjalizacyjnych.

Mając na uwadze powyższe zwiększenie budżetu ministra właściwego do spraw zdrowia, sfinansowanie specjalizacji pielęgniarek i położnych może być dokonane przez zmniejszenie rezerwy celowej (cz. 83, dział 758, rozdział 75818), środki na zapewnienie odbycia stażu podyplomowego lekarzy, lekarzy stomatologów, pielęgniarek i położnych oraz dofinansowanie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych. Oznaczałoby to, że wprowadzenie w życie przepisów dotyczących finansowania specjalizacji pielęgniarek i położnych zarówno w roku 2003 jak i w latach następnych nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.

Wprowadzone w projekcie ustawy przepisy, dotyczące finansowania specjalizacji ze środków publicznych (art. 10x ust. 1-3), nie ograniczają możliwości odbywania specjalizacji poza limitem miejsc szkoleniowych dla pielęgniarek i położnych, które mogą corocznie rozpocząć specjalizację finansowaną z tych środków. Zakłada się bowiem możliwość partycypowania w kosztach kształcenia innych podmiotów, np. okręgowych izb pielęgniarek i położnych czy pracodawców.

Projekt ustawy zakłada finansowanie z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, wynagrodzenia członków państwowej komisji egzaminacyjnej w kwocie nie wyższej niż 1500 zł, która jest waloryzowana w każdym roku, ustalonym w ustawie budżetowej średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, a także zwrotu kosztów podróży. Z uwagi na przepis art. 5 ust. 1 ustawy, który stanowi o tym, że kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych rozpoczęte przed wejściem w życie niniejszej ustawy jest prowadzone na dotychczasowych zasadach do czasu jego zakończenia, wprowadzenie tego zapisu nie spowoduje w roku 2003 dodatkowych kosztów dla budżetu państwa, a w latach kolejnych środki na ten cel zostaną przewidziane w części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Proponowane zmiany dotyczące art. 20 (dodanie ust. 4 - 8) nawiązują do uregulowań zawartych w ustawie z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408 z późn. zm.). Art. 18 ust. 6 ustawy stanowi: Minister Zdrowia i Opieki Społecznej, po zasięgnięciu opinii organów samorządów zawodów medycznych, określa, w drodze rozporządzenia, rodzaje dokumentacji medycznej oraz sposób jej prowadzenia i udostępniania, z zastrzeżeniem ust. 7. Stąd konieczność wprowadzenia do ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnictwa proponowanego brzmienia art. 20 przez dodanie ust. 4 - 8, które nakładają na pielęgniarki i położne, udzielające świadczeń zdrowotnych w ramach indywidualnej praktyki, indywidualnej specjalistycznej praktyki bądź grupowej praktyki pielęgniarek, położnych - obowiązek prowadzenia indywidualnej dokumentacji medycznej pacjenta oraz wprowadzenie przepisu upoważniającego ministra właściwego do spraw zdrowia do wydania rozporządzenia w sprawie rodzajów indywidualnej dokumentacji medycznej pacjenta, sposobu jej prowadzenia oraz szczegółowych warunków jej udostępniania. Wejście w życie tych przepisów ustawy nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

Proponowane zmiany dotyczące art. 28 ust. 1 ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnictwa wynikają z konieczności dostosowania ustawy do wymogów konstytucyjnych. Z uwagi na fakt, że wydanie zezwolenia na wykonywanie indywidualnej praktyki lub indywidualnej specjalistycznej praktyki bądź grupowej praktyki jest zadaniem wykonywanym w imieniu państwa, o opłatach nie może decydować organ korporacji zawodowej, lecz powinno to zostać określone w akcie wykonawczym o mocy powszechnie obowiązującej - w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zdrowia.

Zaproponowane w art. 2 ustawy rozwiązanie wprowadza możliwość prowadzenia dla pielęgniarek i położnych studiów wyższych zawodowych o skróconym cyklu kształcenia.

Potrzeba uruchomienia wyżej wymienionych studiów wynika m.in. z priorytetów w dostosowaniu poziomu wykonywania praktyki zawodowej do standardów europejskich.

Przeprowadzona przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej analiza wdrożenia programu Partnerstwo dla członkostwa 2002-2003, w kontekście osiągniętego postępu dostosowawczego, podkreśla konieczność wprowadzenia przez Polskę odpowiednich

działań umożliwiających polskim profesjonalistom uzyskanie kwalifikacji spełniających wymogi zawarte w dyrektywach, od momentu akcesji.

W przypadku pielęgniarek i położnych uruchomienie wyżej wymienionych studiów wynika także z zaleceń ekspertów w dziedzinie pielęgniarstwa i położnictwa Komisji Europejskiej.

W wyniku pobytu ekspertów w dniach 12-14 marca 2002 r. zostały określone rekomendacje opisane w przekazanym władzom polskim raporcie, dotyczące m.in. stworzenia odpowiednich warunków do uzupełnienia kwalifikacji, uzyskanych w toku uprzednio prowadzonego kształcenia (niezgodnego z dyrektywami sektorowymi Rady Wspólnot Europejskich), celem ułatwienia uznania kwalifikacji zawodowych w rozumieniu przepisów dyrektyw sektorowych. Za zasadne należy uznać, aby absolwenci szkół medycznych, podejmujący studia licencjackie nie kształcili się według pełnej liczby wymaganych godzin kształcenia, tak jak w przypadku absolwentów szkół ogólnokształcących, z uwagi na posiadane już kwalifikacje umożliwiające wykonywanie zawodu oraz staż pracy (lub staż podyplomowy), który zapewnił pogłębienie wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie umiejętności praktycznych (praktyki zawodowej).

Priorytet ten wychodzi naprzeciw zainteresowaniu pielęgniarek i położnych posiadających prawo wykonywania zawodu i wykonującym zawód - uzyskaniem wyższego wykształcenia zawodowego.

Studia zawodowe, o których mowa wyżej, zorganizowane byłyby dla pielęgniarek i położnych, które ukończyły szkoły pielęgniarские i szkoły położnych, według systemu obowiązującego przed wejściem w życie ustawy z dnia 3 lutego 2001 r. o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej, i które są zainteresowane uzyskaniem tytułu licencjata pielęgniarstwa, licencjata położnictwa.

Mając na uwadze wyjątkowy charakter tego kształcenia studia te wprowadzone byłyby w okresie przejściowym – ostatni nabór nastąpiłby w roku akademickim 2010/2011.

W latach 2003-2004 przewiduje się wsparcie pilotażowo odbywającej studia zawodowe, o których mowa wyżej, grupy pielęgniarek i położnych ze środków Wspólnoty Europejskiej, zarezerwowanych w programie Phare 2002, w wysokości 1,4 mln euro, co w związku z wymaganym współfinansowaniem z budżetu państwa spowoduje skutki finansowe w łącznej wysokości 2 mln zł (1 mln zł w skali roku).

Ponadto w dokumencie pod tytułem Europejska strategia WHO kształcenia pielęgniarek i położnych (Kopenhaga 1999) skierowanym do wszystkich państw europejskich – zostały opublikowane wytyczne dotyczące implementacji strategii.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty na które oddziałuje ustawa:

- szkoły wyższe i wyższe szkoły zawodowe,
- jednostki badawczo-rozwojowe,
- zakłady opieki zdrowotnej,
- okręgowe izby pielęgniarek i położnych,
- centra kształcenia ustawicznego,
- Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji:

- konsultacje z organizacjami zawodowymi – projekt ustawy poddano szerokim konsultacjom społecznym, w tym z uczelniami medycznymi, organizacjami zawodowymi, które poparły przedkładany projekt. Samorząd pielęgniarek i położnych jakkolwiek poparł proponowane zmiany co do generalistów, to przedstawił swój projekt ustawy o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej. W wyniku negocjacji w przedkładanym projekcie uwzględniono zapisy dotyczące: sprawy udzielania zgody na prowadzenie kształcenia

podyplomowego pielęgniarek i położnych, nie przyjęto natomiast propozycji sprawowania przez samorząd nadzoru nad kształceniem pielęgniarek i położnych. Samorząd zawodowy lekarzy sprzeciwił się rozszerzeniu w art. 5 ust.2 uprawnień położnych, pomimo tego, że ich rozszerzenie w sposób bezpośredni wynika z regulacji zawartej w dyrektywie Rady Wspólnot Europejskich;

- konsultacje z ekspertami Komisji Europejskiej - projekt ustawy zawiera propozycje przedstawione przez ekspertów Komisji Europejskiej – w zakresie ustanowienia szkoleń (studiów) o charakterze uzupełniającym dla pielęgniarek i położnych, rozszerzenia uprawnień zawodowych dla położnych oraz określenia wymiaru kształcenia na wyższych studiach zawodowych na kierunku/specjalności pielęgniarstwo na poziomie co najmniej 4600 godzin i co najmniej 6 semestrów oraz równoważności tytułów naukowych i zawodowych uzyskanych za granicą.

3. Wpływ ustawy na:

- a) sektor finansów publicznych – dochody i wydatki budżetu państwa . Ustawa powoduje skutki finansowe dla budżetu państwa przeciętnie rocznie w granicach od 3 300 tys. zł do 7 500 tys. zł, wynoszące w okresie wieloletnim do 2008 r. - 72 300 tys. zł, z tym że projekt zakłada, że środki na sfinansowanie planowanych wydatków związanych z dofinansowaniem specjalizacji dla pielęgniarek i położnych będą pochodzić z przesunięcia obecnie zaplanowanych wydatków na staże podyplomowe pielęgniarek i położnych w związku z ich sukcesywnym wygaszaniem. Środki zaplanowane na sfinansowanie pilotażowych szkoleń uzupełniających dla pielęgniarek i położnych, będą stanowić współfinansowanie z budżetu państwa niezbędnych kosztów głównych sfinansowanych przez Wspólnotę Europejską w ramach programu Phare 2002;
- b) rynek pracy – stymulacja rynku pracy, przeciwdziałanie bezrobociu przez aktywizację pielęgniarek i położnych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, a także organizatorów kształcenia podyplomowego do realizacji szkoleń;

- c) konkurencyjność wewnętrzną gospodarki – proponowane regulacje będą stymulować na rynku usług - w zakresie organizacji szkoleń - konkurencję podmiotów ubiegających się o zatwierdzenie programu na potrzeby prowadzenia kształcenia podyplomowego oraz o uzyskanie środków finansowych w drodze zamówienia publicznego na sfinansowanie specjalizacji.

12-18-iw

KALKULACJA KOSZTÓW SPECJALIZACJI

kolejne lata	2003	2004	2005	2006	2007	2008	i następne lata
liczba miejsc specjalizacyjnych							
liczba miejsc z roku poprzedniego		700	1 200	1 200	1 200	1 200	1 500
liczba nowych miejsc	800	1 200	1 200	1 200	1 500	1 500	1 500
razem	800	1 900	2 400	2 400	2 700	2 700	3 000
koszty w tys. zł							
miejsca z roku poprzedniego		2 000	3 300	3 300	3 300	7 500	7 500
miejsca nowe	4 000	6 600	6 600	6 600	6 600	7 500	7 500
razem	4 000	8 600	9 900	9 900	9 900	15 000	15 000
koszty siedmiu lat programu							72 300

**UZASADNIENIE DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU
PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O ZAWODACH PIELEŃNIARKI I
POŁOŻNEJ**

Celem przedstawionego projektu ustawy jest m.in. wprowadzenie do ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnictwa przepisów ułatwiających uznawanie kwalifikacji zawodowych polskich pielęgniarek i położnych w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz dostosowanie poziomu wykształcenia pielęgniarek i położnych w Polsce do wymogów wspólnotowych.

Do unijnego systemu prawnego regulującego problematykę związaną z uznawaniem kwalifikacji zawodowych, kształcenia pielęgniarek i położnych oraz podejmowania i prowadzenia przez obie grupy praktyki zawodowej, należą następujące akty prawne:

- Dyrektywy Rady 77/452/EWG z 27 czerwca 1977 r. w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dowodów kwalifikacyjnych pielęgniarstwa odpowiedzialnej za opiekę ogólną, zawierająca postanowienia ułatwiające skuteczne wykonywanie prawa do zakładania przedsiębiorstw i swobody świadczenia usług (Dz. Urz. WE Nr L 176, 17.05.1977),
- Dyrektywy Rady 77/453/EWG z 27 czerwca 1977 r. w sprawie koordynacji przepisów prawnych, regulacji i działań administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności pielęgniarstwa odpowiedzialnej za opiekę ogólną (Dz. Urz. WE Nr L 176, 17.05.1977),
- Dyrektywy Rady 80/154/EWG z 21 stycznia 1980 r. w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dowodów posiadania kwalifikacji położnej, zawierająca postanowienia ułatwiające skuteczne wykonywanie prawa do zakładania przedsiębiorstw i swobody świadczenia usług (Dz. Urz. WE Nr L 176, 17.05.1977),
- Dyrektywy Rady 80/155/EWG z dnia 21 stycznia 1980 r. w sprawie koordynacji przepisów prawnych, regulacji i działań administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności położnej (Dz. Urz. WE Nr L 033, 11.02.1980).
- Dyrektywy Rady 89/48/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r w sprawie ogólnego systemu uznawania dyplomów szkół wyższych, przyznawanych na zakończenie przynajmniej trzyletniego kształcenia i szkolenia zawodowego (Dz. Urz. WE Nr L 19, 24.01.1989).

Podstawowym założeniem ww. wymienionych aktów prawa wspólnotowego jest wprowadzenie systemu automatycznego uznawania przez państwo przyjmujące kwalifikacji zawodowych pielęgniarki i położnej – obywateli Unii Europejskiej – na obszarze całej Unii, na podstawie dyplomów i innych dokumentów uzyskanych w innym państwie członkowskim UE. W konsekwencji osoba migrująca posiadająca formalne kwalifikacje może wykonywać zawód pielęgniarki i położnej w państwie przyjmującym na takich samych zasadach jak obywatele tego państwa członkowskiego.

W celu wdrożenia powyższych zasad do systemu prawa polskiego konieczne było sporządzenie projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych.

Realizacji postanowień dyrektyw służą przepisy projektu, które przewidują rozszerzenie uprawnień położnej do realizacji określonych świadczeń zdrowotnych. Zgodnie bowiem z brzmieniem przepisu art. 4 Dyrektywy Rady 80/155/EWG państwa członkowskie mają zagwarantować, że położne będą uprawnione do podejmowania i wykonywania przynajmniej czynności, enumeratywnie wymienionych w kolejnych punktach tego artykułu. Po przeprowadzeniu analizy porównawczej zapisów projektu ze wskazanymi postanowieniami dyrektywy, należy stwierdzić ich zgodność.

Ponadto projekt regulacji porządkuje sprawę pojęcia „tytuł akademicki” (*academic title*), który dotychczas nie funkcjonował w polskim systemie prawnym i był błędnie tłumaczony jako tytuł naukowy. Dyrektywy nakładają obowiązek uregulowania kwestii posługiwania się tytułami uzyskanymi w wyniku ukończenia kształcenia akademickiego (umieszczonymi na dyplomie). Projektowany przepis art. 10a stanowi implementację postanowień zawartych w art. 5 Dyrektywy Rady 77/452/EWG. Artykuł 5 Dyrektywy nakłada na państwa członkowskie obowiązek zagwarantowania obywatelom państw członkowskich prawa używania tytułu uzyskanego w toku kształcenia akademickiego, o ile tytuł taki (lub jego skrót) nie jest tożsamy z tytułem zawodowym w państwie członkowskim pochodzenia lub państwa z którego obywatele ci przybywają. Ponadto dyrektywa określa środki, które państwo przyjmujące może zastosować w sytuacji, gdy tytuł uzyskany w toku kształcenia akademickiego może być mylony z tytułem zawodowym (ust. 1) lub z tytułem wymagającym w państwie przyjmującym dodatkowego wykształcenia. (ust. 2).

Zmiany zaproponowane w projekcie ustawy dotyczące art. 10a wynikają z wyjaśnień udzielonych przez Komisję Europejską w trakcie konsultacji technicznych w zakresie definicji

pojęć użytych w prawie wspólnotowym. Opiniowany projekt regulacji należy uznać za dostosowujący w tym zakresie prawo polskie do prawa wspólnotowego.

Odnosnie zmian zawartych w art. 2 projektowanej regulacji dotyczących uruchomienia studiów dla pielęgniarek i położnych o charakterze studiów licencyjnych, należy stwierdzić, iż przywołane wcześniej dyrektywy wyraźnie stwierdzają – odnośnie organizacji systemu kształcenia organizowanych w państwach członkowskich – że przy ustanawianiu koordynacji systemów prawnych dot. podejmowania i prowadzenia działalności pielęgniarki i położnej, nie uznano za wskazane narzucenia wszystkim państwom członkowskim zunifikowanego programu kształcenia. Przeciwnie, powinno się państwom członkowskim zapewnić, w jak najszerszym zakresie, swobodę organizowania kształcenia. Swoboda o której mowa powyżej musi być jednakże ograniczona minimalnymi wymogami określonymi w dyrektywach. W ocenie ekspertów ze strony Unii Europejskiej zawartej w rekomendacjach opisanych w specjalnym raporcie oraz w ocenie Komisji Europejskiej, obecny poziom wykształcenia większości polskich pielęgniarek i położnych nie spełnia ww. minimalnych wymogów. Wprowadzenie więc zaproponowanych rozwiązań mających na celu podniesienie kwalifikacji polskich pielęgniarek i położnych, należy uznać za jeden ze środków, który w istotnej mierze może przyczynić się do zmiany stanowiska ze strony Unii Europejskiej, i w konsekwencji umożliwienia w przyszłości uznawania kwalifikacji i dyplomów polskiego personelu medycznego na podstawie korzystniejszego automatycznego systemu uznawania dyplomów a nie tzw. ogólnego systemu.

Przepis artykułu 10 y (art. 1 ust. 8 opiniowanego projektu ustawy) dotyczy uznania tytułu specjalisty uzyskanego zagranicą. Dyrektywy odnoszące się do zawodów pielęgniarki i położnej nie regulują zasad uznania kształcenia podyplomowego i jednocześnie tytułu specjalisty. Nie oznacza to jednak, iż kwestia ta została pozostawiona do swobodnego uregulowania państwom członkowskim Unii Europejskiej. Uznanie takiego tytułu uzyskanego w państwie członkowskim Unii Europejskiej powinno podlegać regułom tzw. ogólnego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych, który umożliwia uznanie kwalifikacji zawodowych nawet jeżeli zakres kształcenia uzyskanego w jednym państwie członkowskim różni się od zakresu wymaganego w państwie przyjmującym. Przepis art. 10 y ust. 1 upoważnia Ministra właściwego do spraw zdrowia do uznania tytułu specjalisty uzyskanego.

Należy stwierdzić, że projektowana ustawa stwarza w ten sposób możliwości dla stosowania w Polsce zasad ogólnego systemu uznawania dyplomów zawartych w Dyrektywie

Rady 89/48/EWG z dnia 21 grudnia 1988 roku w sprawie systemu uznawania dyplomów szkół wyższych, uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia zawodowego oraz kursów trwających przez okres co najmniej trzech lat (Dz. Urz. WE nr L 19, 24.01.89) oraz Dyrektywie Rady 92/51/EWG z 18 czerwca 1992 roku w sprawie drugiego systemu uznawania kształcenia i doskonalenia zawodowego, uzupełniającej Dyrektywę Rady 89/48/EWG (Dz. Urz. WE nr L 209, 24.07.92).

System ten zakłada przyznawanie prawa podjęcia lub wykonywania danego zawodu obywatelom państw członkowskich, na tych samych zasadach co obywatelom państwa przyjmującego, pod warunkiem, że obywatel ten ma niezbędne kwalifikacje do wykonywania danego zawodu w innym państwie członkowskim. Od tej zasady są dwa wyjątki. Pierwszy dotyczy sytuacji, gdy okres szkolenia zawodowego dla zdobycia określonych kwalifikacji w kraju pochodzenia obywatela jest krótszy o co najmniej jeden rok od okresu szkolenia wymaganego dla uzyskania takich kwalifikacji w kraju przyjmującym. Drugi wyjątek dotyczy sytuacji w której system kształcenia zawodowego w państwie pochodzenia zainteresowanej osoby różni się w sposób zasadniczy od systemu przyjętego w państwie przyjmującym lub gdy wykonywanie danego zawodu w państwie przyjmującym łączy się ze zdecydowanie szerszym zakresem obowiązków, niż jest to przyjęte w kraju jego pochodzenia. W obu tych wypadkach można żądać od zainteresowanego poddania się testowi umiejętności lub odbycia stażu adaptacyjnego. Wybór w tym względzie należy do osoby ubiegającej się o uznanie kwalifikacji.

Przepisy dyrektyw jednoznacznie stwierdzają, że państwa członkowskie Unii Europejskiej nie mogą wymagać od obywatela innego państwa członkowskiego uzyskania kwalifikacji tylko na podstawie odniesienia się do dyplomów wydawanych w ich własnym systemie szkolnictwa, w przypadku, jeżeli ten obywatel uzyskał pełne lub część tych kwalifikacji w innym państwie członkowskim; w rezultacie każde przyjmujące państwo członkowskie (...) powinno wziąć pod uwagę kwalifikacje uzyskane w innym państwie członkowskim oraz ocenić, czy kwalifikacje te odpowiadają kwalifikacjom przez nie wymaganym.

W związku z powyższą przedstawioną analizą należy stwierdzić, że projektowana ustawa w art. 10 y implementuje wspólnotowy system uznania kwalifikacji tytułów i kwalifikacji zawodowych w zakresie uznania tytułu specjalisty uzyskanego przez pielęgniarkę, położną zagranicą.

Projektowany termin wejścia w życie ustawy przypada na dzień uzyskania przez Rzeczypospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

W konkluzji należy stwierdzić, iż wyżej przedstawiona analiza pozwala uznać projekt ustawy o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnictwa za dostosowujący prawo polskie do wspólnotowego *acquis* w zakresie umożliwienia obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej zamierzającym wykonywać zawód pielęgniarstwa (położnictwa) na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, uzyskania informacji niezbędnych do wykonywania zawodu.

Ustawa o zmianie ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych jest traktowana priorytetowo w Narodowym Programie Przygotowania do Członkostwa (NPPC 2000). **Priorytet nr 2.5** w obszarze Dostosowanie polskiego prawa do dyrektyw sektorowych w zakresie uznawania kwalifikacji w zawodach: prawnik, weterynarz, farmaceuta, lekarz, położna, pielęgniarka, dentysta i architekt, przewidywał uchwalenie ustawy implementującej Dyrektywy tak, aby weszła w życie w dniu akcesji.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner

Sekr. Min. DH/ /2002/DPE/jg

Warszawa, listopada 2002 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej (pismo nr RM-10-244-02, Nowy tekst), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Celem przedłożonego projektu ustawy jest m.in. wprowadzenie zmian do zakresu minimalnych świadczeń do których wykonywania uprawniona jest położna, organizacja systemu kształcenia podyplomowego w tym również zasady uznania tytułu specjalisty uzyskanego przez pielęgniarkę lub położną zagranicą.
- II. W ramach Unii Europejskiej kwestia dostępu do wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej podlega harmonizacji w zakresie niezbędnym do swobodnego przepływu osób i usług w ramach wspólnego rynku na podstawie art. 43 i art. 49 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską.
- III. W szczególności projekt ten należy przeanalizować pod kątem zgodności z przepisami:
 - Dyrektywy Rady 77/452/EWG z 27 czerwca 1977 r. w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dowodów kwalifikacyjnych pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, zawierająca postanowienia ułatwiające skuteczne wykonywanie prawa do zakładania przedsiębiorstw i swobody świadczenia usług (Dz. Urz. WE Nr L 176, 17.05.1977),

- Dyrektywy Rady 77/453/EWG z 27 czerwca 1977 r. w sprawie koordynacji przepisów prawnych, regulacji i działań administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną (Dz. Urz. WE Nr L 176, 17.05.1977),
- Dyrektywy Rady 80/154/EWG z 21 stycznia 1980 r. w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dowodów posiadania kwalifikacji położnej, zawierająca postanowienia ułatwiające skuteczne wykonywanie prawa do zakładania przedsiębiorstw i swobody świadczenia usług (Dz. Urz. WE Nr L 176, 17.05.1977),
- Dyrektywy Rady 80/155/EWG z dnia 21 stycznia 1980 r. w sprawie koordynacji przepisów prawnych, regulacji i działań administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności położnej (Dz. Urz. WE Nr L 033, 11.02.1980),
- Dyrektywy Rady 89/48/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie ogólnego systemu uznawania dyplomów szkół wyższych, przyznawanych na zakończenie przynajmniej trzyletniego kształcenia i szkolenia zawodowego (Dz. Urz. WE Nr L 19, 24.01.1989).

- IV. W art. 1 ust. 1 projektowanej regulacji proponuje się nowe brzmienie art. 5 ust. 2 nowelizowanej ustawy. Projektowany przepis ma na celu poszerzenie uprawnień położnej do realizacji określonych świadczeń zdrowotnych. Jednocześnie projekt ustawy należy uznać w tym zakresie za dostosowujący do przepisów prawa Unii Europejskiej odnośnie dostępu do wykonywania zawodu położnej. Zgodnie bowiem z brzmieniem przepisu art. 4 Dyrektywy Rady 80/155/EWG, państwa członkowskie mają zagwarantować, że położne będą uprawnione do podejmowania i wykonywania przynajmniej czynności, enumeratywnie wymienionych w kolejnych punktach tego artykułu. Po przeprowadzeniu analizy porównawczej zapisów projektu ze wskazanymi postanowieniami dyrektywy, należy stwierdzić, iż cel dyrektywy w powyższym zakresie został zrealizowany.
- V. W art. 1 ust. 7 projektowanej regulacji nadaje się nowe brzmienie art. 10a zmienianej ustawy. Przepis art. 10a stanowi implementację postanowień zawartych w art. 5 Dyrektywy Rady 77/452/EWG. Artykuł 5 Dyrektywy nakłada na państwa członkowskie obowiązek zagwarantowania obywatelom państw członkowskich prawa używania tytułu uzyskanego w toku kształcenia akademickiego, o ile tytuł taki (lub jego skrót) nie jest tożsamy z tytułem zawodowym w państwie członkowskim pochodzenia lub państwa z którego obywatele ci przybywają. Ponadto dyrektywa określa środki, które państwo przyjmujące może zastosować w sytuacji, gdy tytuł uzyskany w toku kształcenia akademickiego może być mylony z tytułem zawodowym (ust. 1) lub z tytułem wymagającym w państwie przyjmującym dodatkowego wykształcenia. (ust. 2). Zmiany zaproponowane w projekcie ustawy dotyczące art. 10a wynikają z wyjaśnień udzielonych przez Komisję Europejską w trakcie konsultacji technicznych w zakresie definicji pojęć użytych w prawie wspólnotowym. Opiniowany projekt regulacji należy uznać za dostosowujący w tym zakresie prawo polskie do prawa wspólnotowego. Naturalną konsekwencją powyższej zmiany jest skreślenie ust. 3 w art. 10 a nowelizowanej ustawy.
- VI. Odnośnie zmian zawartych w art. 1 ust. 12 projektowanej regulacji dotyczących uruchomienia studiów dla pielęgniarek i położnych o charakterze studiów licencjackich, należy stwierdzić, iż dyrektywy przywołane we wcześniejszych punktach wyraźnie stwierdzają – odnośnie organizacji systemu kształcenia organizowanych w państwach członkowskich – że przy ustanawianiu koordynacji systemów prawnych dot. podejmowania i prowadzenia działalności pielęgniarki i położnej, nie uznano za

wskazane narzucenia wszystkim państwom członkowskim zunifikowanego programu kształcenia. Przeciwnie, powinno się państwom członkowskim zapewnić, w jak najszerszym zakresie, swobodę organizowania kształcenia. Swoboda o której mowa powyżej musi być jednakże ograniczona minimalnymi wymogami określonymi w dyrektywach. W ocenie ekspertów ze strony Unii Europejskiej zawartej w rekomendacjach opisanych w specjalnym raporcie oraz w ocenie Komisji Europejskiej, obecny poziom wykształcenia większości polskich pielęgniarek i położnych nie spełnia ww. minimalnych wymogów. Wprowadzenie więc zaproponowanych rozwiązań mających na celu podniesienie kwalifikacji polskich pielęgniarek i położnych, należy uznać za jeden ze środków, który w istotnej mierze może przyczynić się do zmiany stanowiska ze strony Unii Europejskiej, i w konsekwencji umożliwienia w przyszłości uznawania kwalifikacji i dyplomów polskiego personelu medycznego na podstawie korzystniejszego automatycznego systemu uznawania dyplomów a nie tzw. ogólnego systemu.

- VII. Przepis artykułu 10 y (art. 1 ust. 8 opiniowanego projektu ustawy) dotyczy uznania tytułu specjalisty uzyskanego zagranicą. Dyrektywy wymienione w punkcie III niniejszej opinii nie regulują zasad uznania kształcenia podyplomowego i jednocześnie tytułu specjalisty. Nie oznacza to jednak, iż kwestia ta została pozostawiona do swobodnego uregulowania państwom członkowskim Unii Europejskiej. Uznanie takiego tytułu uzyskanego w państwie członkowskim Unii Europejskiej powinno podlegać regułom tzw. ogólnego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych, który umożliwia uznanie kwalifikacji zawodowych nawet jeżeli zakres kształcenia uzyskanego w jednym państwie członkowskim różni się od zakresu wymaganego w państwie przyjmującym. Przepis art. 10 y ust. 1 upoważnia Ministra właściwego do spraw zdrowia do uznania tytułu specjalisty uzyskanego. Należy stwierdzić, że projektowana ustawa stwarza w ten sposób możliwości dla stosowania w Polsce zasad ogólnego systemu uznawania dyplomów zawartych w Dyrektywie Rady 89/48/EWG z dnia 21 grudnia 1988 roku w sprawie systemu uznawania dyplomów szkół wyższych, uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia zawodowego oraz kursów trwających przez okres co najmniej trzech lat (Dz. Urz. WE nr L 19, 24.01.89) oraz Dyrektywie Rady 92/51/EWG z 18 czerwca 1992 roku w sprawie drugiego systemu uznawania kształcenia i doskonalenia zawodowego, uzupełniającej Dyrektywę Rady 89/48/EWG (Dz. Urz. WE nr L 209, 24.07.92). System ten zakłada przyznawanie prawa podjęcia lub wykonywania danego zawodu obywatelom państw członkowskich, na tych samych zasadach co obywatelom państwa przyjmującego, pod warunkiem, że obywatel ten ma niezbędne kwalifikacje do wykonywania danego zawodu w innym państwie członkowskim. Od tej zasady są dwa wyjątki. Pierwszy dotyczy sytuacji, gdy okres szkolenia zawodowego dla zdobycia określonych kwalifikacji w kraju pochodzenia obywatela jest krótszy o co najmniej jeden rok od okresu szkolenia wymaganego dla uzyskania takich kwalifikacji w kraju przyjmującym. Drugi wyjątek dotyczy sytuacji w której system kształcenia zawodowego w państwie pochodzenia zainteresowanej osoby różni się w sposób zasadniczy od systemu przyjętego w państwie przyjmującym lub gdy wykonywanie danego zawodu w państwie przyjmującym łączy się ze zdecydowanie szerszym zakresem obowiązków, niż jest to przyjęte w kraju jego pochodzenia. W obu tych wypadkach można żądać od zainteresowanego poddania się testowi umiejętności lub odbycia stażu adaptacyjnego. Wybór w tym względzie należy do osoby ubiegającej się o uznanie kwalifikacji. Przepisy dyrektyw jednoznacznie stwierdzają, że państwa członkowskie Unii Europejskiej nie mogą wymagać od obywatela innego państwa członkowskiego

uzyskania kwalifikacji tylko na podstawie odniesienia się do dyplomów wydawanych w ich własnym systemie szkolnictwa, w przypadku, jeżeli ten obywatel uzyskał pełne lub część tych kwalifikacji w innym państwie członkowskim; w rezultacie każde przyjmujące państwo członkowskie (...) powinno wziąć pod uwagę kwalifikacje uzyskane w innym państwie członkowskim oraz ocenić, czy kwalifikacje te odpowiadają kwalifikacjom przez nie wymaganym.

W związku z powyższą przedstawioną analizą należy stwierdzić, że projektowana ustawa w art. 10 y implementuje wspólnotowy system uznania kwalifikacji tytułów i kwalifikacji zawodowych w zakresie uznania tytułu specjalisty uzyskanego przez pielęgniarkę, położną zagranicą.

VIII. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pani Ewa Kralkowska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Zdrowia

TABELA ZGODNOŚCI

PRZEPISÓW PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O ZAWODACH PIEŁĘGNIARKI I POŁOŻNEJ W ZWIĄZKU Z DOSTOSOWANIEM PRAWA POLSKIEGO DO PRAWA UNII EUROPEJSKIEJ

Lp.	UE	JUE	JPL	Treść ustawy	Przepisy Intertemporalne	Uwagi
1.	77/453/EWG	Art. 1 ust. 2	Art. 7 ust. 4	Określenie minimalnego czasu trwania studiów zawodowych dla pielęgniarek z procentowym ujęciem minimalnego wymiaru zajęć praktycznych	1 marzec 2003 r.	
2.	80/155/EWG	Art. 1 ust. 2	Art. 7 ust. 4	Określenie minimalnego czasu trwania studiów zawodowych dla położnych z procentowym ujęciem minimalnego wymiaru zajęć praktycznych	1 marzec 2003 r.	
3.	80/155/EWG	Art. 4	Art. 5 ust. 2	Poszerzenie uprawnień położnych do realizacji określonych świadczeń zdrowotnych	1 marzec 2003 r.	
4.	89/48/EWG	Art. 3 Art. 4 Art. 5	Art. 10y	Uznawanie tytułu specjalisty uzyskanego przez pielęgniarkę, położną za granicą za równoważny tytułowi specjalisty w określonej dziedzinie pielęgniarstwa albo dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej	1 marzec 2003 r	
5.	80/154/EWG	Art. 6 ust. 1 i 2	Art. 10a	Uznawanie tytułu uzyskanego przez położną będącą	Od dnia uzyskania przez Rzeczypospolitą	

				obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej w toku kształcenia akademickiego	Polską członkostwa w Unii Europejskiej	
6.	77/452/EWG	Art. 5 ust. 1 i 2	Art. 10a	Uznawanie tytułu uzyskanego przez pielęgniarkę będącą obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej w toku kształcenia akademickiego	Od dnia uzyskania przez Rzeczypospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej	

Lp. – liczba porządkowa zmiany

UE - sygnatura aktu europejskiego

JUE – jednostka redakcyjna aktu europejskiego

JPL – jednostka redakcyjna aktu polskiego

Przepisy intertemporalne – uwagi co do wejścia w życie

Uwagi – ew. inne uwagi

DYREKTYWA RADY

z dnia 27 czerwca 1977 r.

w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dowodów kwalifikacyjnych pielęgniarstwa odpowiedzialnej za opiekę ogólną, zawierająca postanowienia ułatwiające skuteczne wykonywanie prawa do zakładania przedsiębiorstw i swobody świadczenia usług

(77/452/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, a w szczególności zaś jego artykuły 49, 57, 66 oraz 235,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

a także mając na uwadze, co następuje:

zgodnie z Traktatem, od zakończenia okresu przejściowego zabroniona jest wszelka dyskryminacja ze względu na obywatelstwo w odniesieniu do prowadzenia działalności gospodarczej i świadczenia usług; zakaz dyskryminacji dotyczy w szczególności przyznawania wszelkich pozwoleń wymaganych do wykonywania zawodu pielęgniarstwa odpowiedzialnej za opiekę ogólną jak również rejestracji lub członkostwa w organizacjach zawodowych;

mimo to wydaje się pożądane wprowadzenie pewnych przepisów dla ułatwienia faktycznego korzystania z prawa do zakładania przedsiębiorstw oraz swobody świadczenia usług w zakresie ogólnych usług pielęgniarstwa;

zgodnie z Traktatem państwa członkowskie nie mogą udzielać pomocy w sposób, który mógłby utrudniać warunki swobodnego prowadzenia działalności gospodarczej;

art. 57 ust. 1 Traktatu nakazuje wydanie dyrektyw o wzajemnym uznawaniu dyplomów, świadectw i innych dowodów kwalifikacyjnych;

okazuje się pożądane, aby równocześnie ze wzajemnym uznawaniem dyplomów stworzyć przepisy o koordynacji warunków kształcenia pielęgniarstwa odpowiedzialnych za opiekę ogólną oraz że koordynacja taka jest przedmiotem dyrektywy 77/453/EWG³;

w wielu państwach członkowskich prawo uzależnia podjęcie i wykonywanie czynności pielęgniarstwa odpowiedzialnej za opiekę ogólną od posiadania ustawowo obowiązkowego dyplomu pielęgniarstwa; w niektórych innych państwach członkowskich, gdzie nie ma

¹ Dz.U. WE nr C 65, z 5.06.1970, str. 12.

² Dz.U. WE nr C 108, z 26.08.1970, str. 23.

³ Patrz strona 8 niniejszego Dziennika Urzędowego.

takiego wymogu, używanie tytułu pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną jest także przedmiotem regulacji prawnych;

w odniesieniu do posiadania formalnego świadectwa wykształcenia dyrektywa w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów nie zakłada równoważności wykształcenia poświadczonych przez dane dyplomy, posługiwanie się takimi kwalifikacjami powinno być dozwolone jedynie w języku państwa członkowskiego, z którego obywatel obcego państwa pochodzi lub z którego przybywa;

w celu ułatwienia stosowania niniejszej dyrektywy przez władze krajowe, państwa członkowskie mogą postanowić, że oprócz formalnego zaświadczenia o wykształceniu, osoba, która spełnia wymagane przez dyrektywę warunki posiadania wykształcenia zobowiązana jest przedstawić zaświadczenie, w którym odpowiednie władze państwa pochodzenia danej osoby lub państwa, z którego ona przybywa, potwierdzą, że w przypadku tego świadectwa rozumie się to wymienione w niniejszej dyrektywie;

w kwestii wymogu osobistej niezawodności, należy wprowadzić rozróżnienie między wymogami, które należy spełnić przy podejmowaniu zawodu, a wymogami niezbędnymi przy jego wykonywaniu;

w przypadku świadczenia usług, wymóg rejestracji lub członkostwa w organizacjach bądź instytucjach zawodowych, jako odnoszący się do ustalonego lub stałego charakteru działalności prowadzonej w kraju przyjmującym, może dla osoby pragnącej świadczyć usługi stanowić utrudnienie z uwagi na tymczasowy charakter jej działalności; wymóg taki powinien być zatem cofnięty; należy w takim przypadku zagwarantować, aby nadzór nad dyscypliną zawodową sprawowany przez dane organizacje zawodowe lub instytucje był zapewniony; w tym celu należy postanowić, iż w oparciu o art. 62 Traktatu można od zainteresowanej osoby wymagać przedłożenia odpowiednim władzom państwa członkowskiego przyjmującego daną osobę szczegółowych danych, dotyczących świadczonych usług;

w odniesieniu do pracy pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną i zatrudnionych etatowo, rozporządzenie Rady nr 1612/68/EWG z dnia 15 października 1968 r. o swobodnym przepływie pracowników wewnątrz Wspólnoty¹ nie zawiera specjalnych postanowień w sprawie osobistej niezawodności, dyscypliny zawodowej bądź tytułów zawodowych; w poszczególnych państwach członkowskich przepisy takie są lub mogą być stosowane zarówno w stosunku do osób zatrudnionych etatowo, jak i pracujących na własny rachunek; w niektórych państwach członkowskich wykonywanie zawodu pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną uzależnione jest od posiadania dyplomu, świadectwa lub innych dowodów kwalifikacyjnych w dziedzinie pielęgniarstwa; działalność taka prowadzona jest w ramach pracy zawodowej zarówno przez pielęgniarki zatrudnione etatowo, jak i pracujące na własny rachunek, bądź przez te same osoby na zmianę, pierwszym razem jako pracownicy etatowi, drugim jako pracujące na własny rachunek; w celu ułatwienia swobodnego poruszania się osób wykonujących ten zawód w ramach Wspólnoty, niezbędnym okazuje się rozszerzenie niniejszej dyrektywy na pielęgniarki zatrudnione etatowo,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

¹ Dz.U. WE nr L 257, z 19.10.1968, str. 2.

ROZDZIAŁ 1
ZAKRES STOSOWANIA DYREKTYWY

Artykuł 1

1. Niniejsza dyrektywa stosuje się do wykonywania czynności przez pielęgniarki odpowiedzialne za opiekę ogólną.

2. W rozumieniu niniejszej dyrektywy „czynności pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną” oznaczają czynności określone pod następującymi nazwami zawodu :

w Niemczech:

„Krankenschwester”, „Krankenpfleger”;

w Belgii:

„hospitalier(ère)/verpleegassistent(e)”, „infirmier(ère) hospitalier(ère)/ziekenhuisverpleger (-verpleegster)”;

w Danii:

„sygeplejerske”

we Francji:

„Infirmier(ère)”

w Irlandii:

„Registered General Nurse”

we Włoszech:

„infermiere professionale”

w Luksemburgu:

„infirmier”,

w *Holandii*:

„verpleegkundige”,

w *Zjednoczonym Królestwie*:

- Anglii, Walii i Irlandii Północnej :

„State Registered Nurse”,

w *Szkocji*:

„Registered General Nurse”,

ROZDZIAŁ II

DYPLOMY, ŚWIADECTWA I INNE DOWODY KWALIFIKACYJNE PIELEŃNIARKI ODPOWIEDZIALNEJ ZA OPIEKĘ OGÓLNA.

Artykuł 2

Każde państwo członkowskie uznaje wymienione w art. 3 dyplomy, świadectwa i inne dowody kwalifikacyjne, wydane obywatelom państw członkowskich przez inne państwo członkowskie zgodnie z art. 1 dyrektywy 77/453/EWG poprzez uznawanie tych kwalifikacji na swym terytorium w zakresie prawa do podejmowania i wykonywania czynności pielęgniarek pracujących na własny rachunek, którzy są odpowiedzialni za opiekę ogólną w taki sposób, w jaki to państwo członkowskie honoruje dyplomy, świadectwa i inne dowody kwalifikacyjne poświadczane przez to państwo.

Artykuł 3

W rozumieniu art. 2 jako dyplomy, świadectwa i inne dowody kwalifikacyjne obowiązują:

a) w Niemczech:

- świadectwa wydawane przez właściwe władze jako wynik państwowego egzaminu z pielęgniarstwa
- świadectwa właściwych władz Republiki Federalnej Niemiec stwierdzające, że świadectwa wydane po 8 maja 1945 r. przez właściwe organy Niemieckiej

Republiki Demokratycznej są uznane za równoważne z wymienionymi w pierwszym myślniku;

b) w Belgii:

- świadectwa „hospitalier(ére) / verpleegassistent(e)” wydawane przez państwo lub szkoły założone bądź uznawane przez Państwo,

świadectwo „infirmier(ére) hospitalier(ére) / ziekenhuisverpleger (-verpleegster” nadawane przez państwo lub wyższe kolegia paramedyczne założone bądź uznawane przez Państwo,

dplom „infirmier(ére) gradué(e) hospitalier(ére) / gegradueerd ziekenhuisverpleger (-verpleegster)” nadawane przez państwo lub wyższe kolegia paramedyczne założone bądź uznawane przez państwo;

c) w Danii:

dplom „sygeplejerske” nadawany przez szkoły pielęgniarские uznawane przez „Sundhedsstyrelsen” (Państwowy Urząd Zdrowia);

d) we Francji:

- „dyplom państwowy infirmier(ére)” państwowy dyplom pielęgniarza/pielęgniarki wystawiony przez ministerstwo zdrowia;

e) w Irlandii:

świadectwo „Registered General Nurse” wystawione przez „An Bord Altranais” (Komisję Pielęgniarską);

f) we Włoszech:

„diploma di abilitazione professionale per infermiere professionale” wystawiony przez szkoły uznawane przez Państwo;

g) w Luksemburgu:

dplom państwowy „infirmier”(pielęgniarki),

dplom państwowy „infirmier hospitalier gradué” nadawany przez ministerstwo zdrowia na wniosek komisji egzaminacyjnej;

h) w Holandii:

- dyplom „verpleger A”, „verpleegster A” lub „verpleegkunde A’,

- dyplom „verpleegkundige MBOV” (Middelbare Beroepsopleiding Verpleekundige) (średniego wykształcenia pielęgniarского),

- dyplom Verpleegkundige HBOV” (Hogere Beroepsopleiding Verpleekundige)
(wyższego wykształcenia pielęgniarstwa),

wystawione przez jedną z komisji egzaminacyjnych mianowanych przez władze publiczne;

i) w Zjednoczonym Królestwie:

zaświadczenie o wpisie do ogólnej części rejestru wydawane w Anglii i Walii przez Naczelną Radę Pielęgniarską dla Anglii i Walii („General Nursing Council for England and Wales”) w Szkocji przez Naczelną Radę Pielęgniarską dla Szkocji („general Nursing Council for Scotland”) i w Północnej Irlandii przez Północnoirlandzką Radę Pielęgniarek i Położnych („Northern Ireland Council for Nurses and Midwives”).

ROZDZIAŁ III

PRAWA NABYTE

Artykuł 4

W przypadku obywateli państw członkowskich, których dyplomy, świadectwa i inne dowody kwalifikacyjne nie spełniają wszystkich podstawowych wymogów wykształcenia określonych w art. 1 dyrektywy nr 77/453/EWG, każde państwo członkowskie uznaje za wystarczające dowody dyplomy, świadectwa i inne dowody kwalifikacyjne pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną i wystawione przez te państwa członkowskie przed wprowadzeniem w życie dyrektywy 77/453/EWG, wraz z dołączonym zaświadczeniem stwierdzającym, że dany obywatel faktycznie i zgodnie z prawem, w okresie pięciu lat poprzedzających datę wystawienia zaświadczenia, wykonywał przez co najmniej trzy lata czynności pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną.

Wymaga się, aby czynności te obejmowały całość obowiązków związanych z planowaniem, organizacją i sprawowaniem opieki pielęgniarstwa nad pacjentem.

ROZDZIAŁ IV

UŻYWANIE TYTUŁU NAUKOWEGO

Artykuł 5

1. Nie naruszając postanowień art. 13, państwa członkowskie przyjmujące zagwarantują obywatelom państw członkowskich spełniających określone w art. 2 i 4 prawo używania w języku lub językach państwa pochodzenia lub państwa z którego przybywają tytuł naukowy, do którego są uprawnieni, o ile tytuł taki lub odpowiedni jego skrót, nie jest tożsamy z tytułem zawodowym w państwie członkowskim pochodzenia tych obywateli lub w państwie członkowskim, z

którego obywatele ci przybywają. Państwo członkowskie przyjmujące takich obywateli może wymagać, aby obok tego tytułu występowała nazwa i adres instytucji naukowej lub komisji egzaminacyjnej, która go nadała.

2. Jeżeli tytuł naukowy używany w państwie członkowskim pochodzenia lub państwie członkowskim, z którego cudzoziemiec przybywa, może w państwie członkowskim przyjmującym być mylony z tytułem wymagającym w tym państwie dodatkowego wykształcenia, którego zainteresowana osoba nie posiada, przyjmujące państwo członkowskie może od tej osoby wymagać, aby posługiwała się ona tytułem używanym w państwie członkowskim swego pochodzenia lub państwie członkowskim, z którego przybyła, w odpowiednim sformułowaniu wskazanym przez państwo członkowskie przyjmujące tę osobę.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY NA RZECZ FAKTYCZNEGO KORZYSTANIA Z PRAWA DO ZAKŁADANIA PRZEDSIĘBIORSTW ORAZ SWOBODY ŚWIADCZENIA USŁUG W WYKONYWANIU ZAWODU PIELEŃNIARKI ODPOWIEDZIALNEJ ZA OPIEKĘ OGÓLNA.

A. Przepisy szczegółowe związane z prawem do zakładania przedsiębiorstw

Artykuł 6

1. Państwo członkowskie przyjmujące wymagające od swoich obywateli aby przy przystępowaniu do wykonywania jakichkolwiek czynności w rozumieniu w art. 1 przedstawili zaświadczenia o osobistej niezawodności, przyjmie od obywateli innych państw członkowskich jako wystarczającą dokumentację zaświadczenie wystawione przez odpowiednie władze kraju ojczystego lub pochodzenia, stwierdzające, że wymogi tego państwa odnośnie osobistej niezawodności do wykonywania zawodu zostały spełnione.
2. Jeżeli kraj ojczysty lub państwo członkowskie, z którego obywatel pochodzi, nie wymaga dowodów osobistej niezawodności chcącego po raz pierwszy podjąć pracę, państwo członkowskie przyjmujące może wymagać od obywatela kraju ojczystego lub państwa członkowskiego z którego obywatel pochodzi, wyciągu z „rejstru karnego” lub - z braku takiego - równoważnego dokumentu wystawionego przez odpowiednie władze kraju ojczystego lub państwa, z którego obywatel przybywa.
3. Jeżeli państwo przyjmujące jest w posiadaniu szczegółowej wiedzy o poważnej sprawie, która miała miejsce poza jego terytorium, a która może mieć wpływ na podjęcie na jego terytorium danej działalności, może ono o tym powiadomić kraj ojczysty obywatela lub państwo, z którego obywatel przybywa.

Kraj ojczysty lub państwo pochodzenia obywatela, zweryfikuje prawidłowość stanu rzeczy oraz oceni, czy fakty te mogą wpłynąć na podjęcie wykonywania pracy w tym państwie członkowskim. Organy tego państwa zadecydują o charakterze i zakresie weryfikacji, która jest do przeprowadzenia i powiadomią państwo

członkowskie przyjmujące o działaniach podjętych w sprawie świadectw lub dokumentów przez nie wystawionych.

Państwa członkowskie gwarantują poufność przekazywanych informacji.

Artykuł 7

1. Jeżeli w państwie członkowskim przyjmującym obowiązują przepisy prawne, ustawy, rozporządzenia lub przepisy administracyjne dotyczące wykonywania jakichkolwiek czynności wymienionych w art. 1, które określają wymogi niezawodności osobistej, łącznie z przepisami o postępowaniu dyscyplinarnym w przypadku poważnego naruszenia zasad praktyki zawodowej bądź skazania za przestępstwa kryminalne, kraj ojczysty państwo cudzoziemca lub państwo członkowskie, z którego on pochodzi, przekaze przyjmującemu go państwu członkowskiemu wszelkie niezbędne informacje o zastosowanych środkach lub postępowaniu dyscyplinarnym natury zawodowej lub administracyjnej podjętych w sprawie zainteresowanej osoby, bądź o ukaraniu jej za przestępstwo w okresie wykonywania zawodu w kraju ojczystym lub państwie członkowskim pochodzenia.
2. Jeżeli państwo członkowskie przyjmujące jest w posiadaniu szczegółowej wiedzy o poważnej sprawie, która miała miejsce poza jego terytorium, a która może wpłynąć na wykonywanie danych czynności na jego terytorium, może ono poinformować o tym kraj ojczysty lub państwo członkowskie pochodzenia cudzoziemca.

Kraj ojczysty lub państwo członkowskie pochodzenia cudzoziemca zweryfikuje prawidłowość stanu rzeczy i oceni, czy mogą one wpłynąć na wykonywanie danych czynności w tym państwie członkowskim. Organy tego państwa zadecydują o charakterze i zakresie przeprowadzanego dochodzenia i powiadomią państwo członkowskie przyjmujące o wynikających z tego następstwach mogących zaistnieć w związku z informacjami przekazanymi zgodnie z ust. 1.
3. Państwa członkowskie gwarantują poufność przekazywanych informacji.

Artykuł 8

Jeżeli państwo członkowskie przyjmujące wymaga świadectwa zdrowia fizycznego lub psychicznego od swoich obywateli pragnących podjąć lub wykonywać którąkolwiek z czynności w rozumieniu art. 1, państwo to przyjmie jako wystarczające te dokumenty, które są wymagane w kraju ojczystym lub państwie członkowskim pochodzenia cudzoziemca.

Jeżeli kraj ojczysty lub państwo członkowskie pochodzenia cudzoziemca nie wymaga tego rodzaju świadectwa od osób pragnących podjąć lub wykonywać daną czynność, państwo członkowskie przyjmujące przyjmie od tych osób zaświadczenie wydane przez odpowiednie organy kraju ojczystego lub państwa pochodzenia tego obywatela, które odpowiada świadectwom wystawionym w państwie członkowskim przyjmującym te osoby.

Artykuł 9

Dokumenty wystawione zgodnie z art. 6, 7 i 8 muszą być przedłożone najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od daty ich wystawienia.

Artykuł 10

1. Postępowanie w sprawie uzyskania zezwolenia przez osobę zainteresowaną podjęciem wykonywania jakichkolwiek czynności, zgodnie z art. 6, 7 i 8, o których mowa w art. 1, musi zakończyć się jak najszybciej i nie później niż trzy miesiące po przedłożeniu wszystkich dokumentów dotyczących tej osoby, wyłączone opóźnienia wynikające z ewentualnych odwołań złożonych po zakończeniu postępowania.

2. W przypadkach wymienionych w art. 6 ust. 3 oraz w art. 7 ust. 2 wniosek o powtórne zbadanie sprawy zawiesza termin przewidziany w ust. 1.

Konsultowane państwo członkowskie musi przekazać odpowiedź w ciągu trzech miesięcy.

W chwili otrzymania odpowiedzi lub po upływie powyższego terminu państwo członkowskie przyjmujące kontynuuje postępowanie, o którym mowa w ust. 1.

B. Przepisy szczegółowe dotyczące świadczenia usług

Artykuł 11

1. Jeżeli państwo członkowskie wymaga zezwolenia, rejestracji lub członkostwa w organizacji lub instytucji zawodowej od swoich obywateli chcących podjąć lub wykonywać daną czynność w rozumieniu art. 1, państwo to zwolni obywateli państw członkowskich z tego wymogu w przypadku świadczenia przez nich usług.

Zainteresowana osoba będzie świadczyć usługi mając takie same prawa i obowiązki jakie mają obywatele państwa członkowskiego przyjmującego daną osobę, a w szczególności podlegać będzie przepisom postępowania o charakterze zawodowym lub administracyjnym stosowanym w tym państwie.

Jeżeli państwo członkowskie przyjmujące daną osobę podejmie działania opisane w ust. 2 lub posiada wiedzę o faktach naruszających te przepisy, to niezwłocznie powiadomi o tym państwo członkowskie, w którym beneficjent ma siedzibę.

2. Państwo członkowskie przyjmujące beneficjenta może wymagać od niego złożenia przed odpowiednimi władzami uprzedniego oświadczenia dotyczącego świadczenia przez niego usług, jeżeli łączy się ono z tymczasowym pobytem na terytorium tego państwa.

W nagłych przypadkach oświadczenie takie może być złożone w jak najkrótszym terminie po zakończeniu świadczenia usług.

3. Zgodnie z ust. 1 i 2 państwo członkowskie przyjmujące beneficjenta może wymagać od niego, aby dostarczył on dokument lub dokumenty zawierające następujące informacje:

- oświadczenie, o którym mowa w ust. 2,
- zaświadczenie stwierdzające, że beneficjent zgodnie z prawem prowadzi daną działalność w państwie członkowskim, w którym posiada siedzibę,
- zaświadczenie, że usługodawca legitymuje się jednym z dyplomów, świadectw lub innymi dowodami kwalifikacyjnymi, o których mowa w niniejszej dyrektywie, właściwymi do świadczenia usług.

4. Dokument lub dokumenty wymienione w ust. 3 muszą być przedłożone nie później niż 12 miesięcy od daty ich wystawienia.

5. Jeżeli państwo członkowskie tymczasowo lub na stałe pozbawi w całości lub części swojego obywatela lub obywatela innego państwa członkowskiego mającego siedzibę na jego terytorium prawa do wykonywania danej czynności w rozumieniu art. 1, państwo to odpowiednio zagwarantuje tymczasowe lub stałe cofnięcie zaświadczenia, o którym mowa w art. 3 akapit drugi.

Artykuł 12

Jeżeli w państwie członkowskim przyjmującym wymagana jest rejestracja w publicznym zakładzie ubezpieczeń społecznych w celu rozliczeń z organizacjami ubezpieczeniowymi rachunków związanych z usługami świadczonymi osobom ubezpieczonym w ramach systemu ubezpieczeń społecznych, państwo to zwolni obywateli państw członkowskich mających siedzibę w innym państwie członkowskim z tego wymogu w przypadku świadczenia usług, dla których beneficjent musi zmienić miejsce pobytu.

Niemniej beneficjent przekaze tej organizacji informacje o świadczonych usługach przed, lub - w nagłych przypadkach - po zakończeniu świadczenia usługi.

C. Przepisy wspólne dotyczące prawa do zakładania przedsiębiorstw oraz swobody świadczenia usług.

Artykuł 13

Jeżeli w państwie członkowskim przyjmującym używanie tytułu zawodowego związanego z wykonywaniem danej czynności w rozumieniu art. 1 podlega uregulowaniom prawnym, to obywatele innych państw członkowskich spełniający warunki określone w art. 2 i 4 posługują się takim tytułem zawodowym lub jego odpowiednim skrótem używanym w państwie przyjmującym, jaki odpowiada określone w nim wykształceniu zawodowemu.

Artykuł 14

Jeżeli państwo członkowskie przyjmujące wymaga od swoich obywateli ubiegających się o wykonywanie danej czynności, aby złożyli oni przysięgę lub uroczyste oświadczenie w rozumieniu art. 1, a forma takiej przysięgi lub oświadczenia nie może być zastosowana wobec obywateli innych państw członkowskich, to państwo członkowskie przyjmujące takich obywateli zapewni im możliwość złożenia przysięgi lub oświadczenia we właściwej i równoważnej formie.

Artykuł 15

1. Państwa członkowskie podejmą działania niezbędne do umożliwienia zainteresowanym osobom uzyskania informacji o prawach dotyczących zdrowia i ubezpieczeń społecznych oraz – w uzasadnionych przypadkach – przepisach dotyczących etyki zawodowej w państwie członkowskim przyjmującym takie osoby.

W tym celu państwa członkowskie mogą utworzyć ośrodki informacyjne, w których osoby zainteresowane mogą uzyskać konieczne informacje. W przypadku zamiaru podjęcia świadczenia usług, państwo członkowskie przyjmujące osoby zainteresowane może wymagać, aby skontaktowały się one z takim ośrodkiem.

2. Państwa członkowskie mogą utworzyć ośrodki przy odpowiednich urzędach lub w odpowiednich miejscach, które muszą określić w terminie przewidzianym w art. 19 ust. 1.

3. Państwa członkowskie zadbają o to, by w odpowiednich przypadkach osoby zainteresowane, w interesie własnym i pacjentów, osiągnęły dobry poziom znajomości języka niezbędnego do wykonywania ich zawodu w państwie członkowskim przyjmującym.

ROZDZIAŁ VI

Przepisy końcowe

Artykuł 16

W przypadku uzasadnionych wątpliwości państwo członkowskie przyjmujące może wymagać od odpowiednich władz innego państwa członkowskiego potwierdzenia autentyczności dyplomów, świadectw i innych dowodów kwalifikacyjnych, o których mowa w rozdziałach II i III, które zostały wydane w drugim państwie członkowskim, jak również potwierdzenia faktu, że osoba zainteresowana spełnia wszystkie wymogi wykształcenia określone w dyrektywie 77/453/EWG.

Artykuł 17

W terminie określonym w art. 19 ust. 1 państwa członkowskie wyznaczają organizacje i instytucje uprawnione do wydawania i otrzymywania dyplomów, świadectw i innych dowodów kwalifikacyjnych, jak również dokumentów i informacji, o których mowa w niniejszej dyrektywie, oraz niezwłocznie poinformują o tym inne państwa członkowskie i Komisję.

Artykuł 18

Niniejsza dyrektywa stosuje się także do obywateli państw członkowskich, którzy w charakterze pracowników etatowych wykonują swoje czynności w rozumieniu art. 1 i zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 1612/68.

Artykuł 19

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie działania konieczne do wdrożenia niniejszej dyrektywy w terminie dwóch lat od momentu jej ogłoszenia i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.
2. Państwa członkowskie przekażą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 20

Jeżeli stosowanie niniejszej dyrektywy w określonych dziedzinach napotka na poważne trudności w państwie członkowskim, Komisja razem z tym państwem przeanalizuje je i wystąpi o opinię do Komitetu Wyższych Urzędników ds. Zdrowia Publicznego powołanego decyzją 75/365/EWG¹ zmienioną decyzją 77/455/EWG².

W razie potrzeby Komisja przedłoży Radzie stosowne propozycje.

Artykuł 21

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

¹ Dz.U. WE nr L 167, z 30.06.1975, str. 19.

² Patrz str. 13 tego Dziennika Urzędowego.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 27 czerwca 1977 roku.

W imieniu Rady

J. SILKIN

Przewodniczący

DYREKTYWA RADY

z dnia 21 stycznia 1980 r.

w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dowodów posiadania kwalifikacji położnej, zawierająca postanowienia ułatwiające skuteczne wykonywanie prawa do zakładania przedsiębiorstw i swobody świadczenia usług
(80/154/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, a w szczególności zaś jego art. 49, 57 i 66,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³,

a także mając na uwadze, co następuje:

zgodnie z Traktatem, od zakończenia okresu przejściowego zabronione są wszelkie działania dyskryminacyjne ze względu na przynależność narodową odnoszące się do prawa do zakładania przedsiębiorstw oraz swobody świadczenia usług;

zasada niedyskryminowania stosuje się w szczególności do przyznawania wszelkich pozwoleń wymaganych do wykonywania zawodu położnej jak również do rejestracji lub członkostwa w organizacjach zawodowych;

tym niemniej wydaje się pożądane wprowadzenie określonych przepisów dla ułatwienia skutecznego korzystania z prawa do zakładania przedsiębiorstw oraz swobody świadczenia usług;

zgodnie z Traktatem wymaga się, aby państwa członkowskie nie udzielały żadnej pomocy w formie, która mogłaby utrudnić warunki zakładania przedsiębiorstw;

artykuł 57 ust. 1 Traktatu nakazuje wydanie dyrektyw o wzajemnym uznawaniu dyplomów, świadectw i innych dowodów kwalifikacyjnych;

wyduje się pożądane, aby równocześnie ze wzajemnym uznawaniem dyplomów stworzyć przepisy o koordynacji warunków kształcenia położnych. Koordynacja taka jest przedmiotem dyrektywy 80/155/EWG⁴;

w państwach członkowskich prawo uzależnia podjęcie i wykonywanie zawodu położnej od posiadania dyplomu położnej;

w odniesieniu do posiadania formalnego świadectwa wykształcenia dyrektywa w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów nie zakłada równoważności wykształcenia poświadczonego przez dane dyplomy; posługiwanie się takimi kwalifikacjami powinno

¹ Dz.U. WE nr C 18, z 12.02.1970, str. 1.

² Dz.U. WE nr C 101, z 04.08.1970, str. 26.

³ Dz.U. WE nr C 146, z 11.12.1970, str. 17.

⁴ Dz.U. WE nr L 33, 11.02.1980, str.8.

być dozwolone jedynie w języku państwa członkowskiego, z którego obywatel obcego państwa pochodzi lub z którego przybywa;

w celu ułatwienia stosowania niniejszej dyrektywy przez władze państw członkowskich, państwa członkowskie mogą postanowić, że oprócz formalnego zaświadczenia o posiadanym wykształceniu, osoba, która spełnia wymagane przez dyrektywę warunki posiadania wykształcenia zobowiązana jest przedstawić zaświadczenie, w którym odpowiednie władze państwa członkowskiego pochodzenia danej osoby lub państwa członkowskiego, z którego ona przybywa, potwierdzą, że dane świadectwa odpowiadają wymogom wymienionym w niniejszej dyrektywie;

w przypadku świadczenia usług, wymóg rejestracji lub członkostwa w organizacji bądź w instytucjach zawodowych, jako odnoszący się do stałego lub permanentnego charakteru działalności prowadzonej w kraju przyjmującym, może stanowić utrudnienie dla osoby pragnącej świadczyć usługi, z uwagi na tymczasowy charakter jej działalności; wymóg taki powinien być zatem cofnięty; należy w takim przypadku zagwarantować, by nadzór nad dyscypliną zawodową sprawowaną przez dane organizacje lub instytucje zawodowe był zapewniony; w tym celu należy postanowić, by w oparciu o art. 62 Traktatu można było od zainteresowanej osoby wymagać przedłożenia odpowiednim władzom państwa członkowskiego przyjmującego szczegółowych danych, dotyczących świadczonych usług;

w odniesieniu do wymogu dotyczącego osobistej niezawodności (nieskazitelnego charakteru i nieposzlakowanej opinii) należy wprowadzić rozróżnienie pomiędzy wymaganiami, jakie należy spełnić rozpoczynając działalność zawodową, a wymaganiami, jakie należy spełnić przy prowadzeniu takiej działalności;

w odniesieniu do wykonywania czynności weterynarzy zatrudnionych etatowo, rozporządzenie Rady nr (EWG) nr 1612/68 z dnia 15 października 1968 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników w granicach Wspólnoty¹, nie określa żadnych szczególnych przepisów odnoszących się do osobistej niezawodności, dyscypliny zawodowej lub używania tytułu zawodowego;

w zależności od danego państwa członkowskiego wspomniane zasady mają lub mogą mieć zastosowanie zarówno do osób zatrudnionych etatowo jak i pracujących na własny rachunek, oraz że wykonywanie czynności położnej podlega we wszystkich państwach członkowskich wymogowi posiadania dyplomu, świadectwa lub innego dowodu kwalifikacyjnego położnej; te czynności wykonują w ramach pracy zawodowej zarówno osoby zatrudnione etatowo jak i pracujące na własny rachunek lub osoby jednocześnie zatrudnione etatowo i pracujące na własny rachunek.

Aby wspierać swobodny przepływ tych pracowników we Wspólnocie, konieczne jest rozszerzenie zastosowania tej dyrektywy na zawód położnej zatrudnionej etatowo.

PRZYJĘŁA NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ 1 ZAKRES STOSOWANIA

¹ Dz.U. WE nr L 257, z 19.10.1968, str. 2.

Artykuł 1

1. Niniejsza dyrektywa stosuje się do zawodu położnej, tak jak definiuje go każde państwo członkowskie – nie naruszając postanowień art. 4 dyrektywy 80/155/EWG - a wykonywanego według następujących tytułów zawodowych:

w Niemczech:

"Hebamme";

w Belgii:

„accoucheuse/ vroedvrouw”;

w Danii:

„jordemoder”;

we Francji:

„sage-femme”;

w Irlandii:

„midwife”;

we Włoszech:

„ostetrica”;

w Luksemburgu:

„sage-femme”

w Holandii:

„verloskundige”;

w Zjednoczonym Królestwie:

„midwife”.

ROZDZIAŁ II
DYPLOMY, ŚWIADECTWA I INNE DOWODY
KWALIFIKACYJNE POŁOŻNYCH

Artykuł 2

1. Każde państwo członkowskie uznaje dyplomy, świadectwa i inne dowody kwalifikacyjne położnej nadawane obywatelom państw członkowskich przez inne państwa członkowskie, a wymienione w art. 3, które zaświadczenia realizację programu podstawowego, o którym mowa w art. 1 ust. 1, 3 i 4 dyrektywy 80/155/EWG, oraz które spełniają jeden z następujących warunków:

- kształcenie położnej odbyło się w pełnym wymiarze godzin i trwało co najmniej trzy lata:
 - albo uzależnione od posiadania dyplomu, świadectwa lub innego dowodu kwalifikacyjnego uprawniającego do podjęcia nauki w uniwersytecie lub instytucji kształcenia wyższego, lub - z braku takiego - stwierdzającego równoważny poziom wiedzy,
 - albo takie, po którym następuje praktyka zawodowa potwierdzona wydaniem świadectwa, o którym mowa w art. 4 niniejszej dyrektywy,
 - kształcenie położnej w pełnym wymiarze godzin trwające co najmniej 18 miesięcy lub 3000 godzin dla posiadaczek dyplomu, świadectwa lub innego dowodu kwalifikacyjnego pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, o którym mowa w art. 3 dyrektywy 77/452/EWG, a po którym następuje praktyka zawodowa potwierdzona wydaniem świadectwa, o którym mowa w art. 4 niniejszej dyrektywy.
2. Odnośnie do prawa do podejmowania i prowadzenia działalności położnej pracującej na własny rachunek, każde państwo członkowskie przyznaje na swoim terytorium, uznawanym przez siebie dyplomom, świadectwom i innym dowodom kwalifikacji, uprawnienia równe z kwalifikacjami nadawanymi przez siebie.

Artykuł 3

Dyplomy, świadectwa i inne dowody kwalifikacji, o których mowa w art. 2, są następujące:

a) *w Niemczech:*

- „Hebammenprüfungszeugnis” nadawane przez ustanowioną przez państwo komisję egzaminacyjną,
- świadectwa od właściwych władz Republiki Federalnej Niemiec stwierdzające, że świadectwa wydane po 8 maja 1945 przez właściwe organy Niemieckiej Republiki Demokratycznej są uznawane za równoważne z wymienionymi w akapicie pierwszym;

b) *w Belgii:*

- „diplome d'accoucheuse/ vroedvrowdiploma” wydawane przez szkoły założone bądź uznawane przez państwo, lub przez "Jury Central";

c) *w Danii:*

- „bevis for bestaaet jordemodereksamen” nadawany przez "Danmarks jordemoderskole";

- d) *we Francji:*
 - „diplome de sage-femme” nadawany przez państwo;
- e) *w Irlandii:*
 - dyplom położnej wydany przez „An Bord Altranais”;
- f) *we Włoszech:*
 - „diploma d'ostetrica” nadawany przez szkoły uznawane przez państwo;
- g) *w Luksemburgu:*
 - „diplome de sage-femme” nadawany przez Ministerstwo Zdrowia na wniosek komisji egzaminacyjnej;
- h) *w Holandii:*
 - "vroedvrowdiploma" nadawany przez komisję egzaminacyjną ustanowioną przez państwo;
- i) *w Zjednoczonym Królestwie:*
 - zaświadczenie o wpisie do rejestru położnych wydawane w Anglii i Walii przez Centralną Radę Położnych dla Anglii i Walii, w Szkocji przez Centralną Radę Położnych dla Szkocji, a w Północnej Irlandii przez Północnoirlandzką Radę Pielęgniarek i Położnych.

Artykuł 4

Świadectwo, o którym mowa w art. 2, jest wydawane przez odpowiednie władze w państwie członkowskim pochodzenia obywatela lub państwie członkowskim, z którego on przybywa. Stwierdza ono, że jego właścicielka, po uzyskaniu kwalifikacji położnej, pracowała jako położna w szpitalu bądź innej zatwierdzonej do tego celu placówce służby zdrowia przez okres następujący:

- dwóch lat w przypadku określonym w art. 2 ust. 1 pierwszy myślnik, drugi podmyślnik
- jednego roku w przypadku określonym w art. 2 ust. 1 akapit trzeci.

ROZDZIAŁ III PRAWA NABYTE

Artykuł 5

1. W przypadku obywateli państw członkowskich, których dyplomy, świadectwa i inne dowody kwalifikacji nie spełniają wszystkich podstawowych wymogów wykształcenia określonych w art. 1 dyrektywy 80/155/EWG, każde państwo członkowskie uznaje za wystarczające dowody dyplomy, świadectwa i inne dowody kwalifikacji położnej wydane przez te państwa członkowskie przed opublikowaniem niniejszej dyrektywy oraz w czasie nie dłuższym niż sześć lat po jej opublikowaniu wraz z dołączonym zaświadczeniem stwierdzającym, że obywatele ci faktycznie i zgodnie z prawem wykonywali przedmiotowe czynności

przez co najmniej trzy lata, w ciągu pięciu lat poprzedzających datę wystawienia zaświadczenia.

2. W przypadku obywateli państw członkowskich, których dyplomy, świadectwa i inne dowody kwalifikacji spełniają wszystkie podstawowe wymogi wykształcenia określone w art. 1 dyrektywy 80/155/EWG, ale na podstawie art. 2 niniejszej dyrektywy mogą być uznane tylko, jeżeli towarzyszy im świadectwo praktyki zawodowej, o którym mowa w art. 4, każde państwo członkowskie uznaje jako wystarczające dowody dyplomy, świadectwa i inne dowody kwalifikacji położnej nadane przez te państwa przed wejściem w życie niniejszej dyrektywy wraz z dołączonym zaświadczeniem stwierdzającym, że obywatele ci faktycznie i zgodnie z prawem wykonywali przedmiotowe czynności przez co najmniej dwa lata, w ciągu pięciu lat poprzedzających datę wystawienia zaświadczenia.

ROZDZIAŁ IV

UŻYWANIE TYTUŁU NAUKOWEGO

Artykuł 6

1. Nie naruszając postanowień art. 15 państwa członkowskie przyjmujące zagwarantują prawo obywateli państw członkowskich spełniających warunki określone w art. 2 i 5 do używania tytułu naukowego, do którego są uprawnieni, o ile nie jest on, lub ewentualnie jego skrót w języku tego państwa identyczny z tytułem zawodowym w państwie członkowskim pochodzenia lub w państwie członkowskim, z którego przybywają. Państwo członkowskie przyjmujące może wymagać, aby po tym tytule następowała nazwa i adres instytucji lub komisji egzaminacyjnej, która go nadała.

2. Jeżeli tytuł naukowy używany w państwie członkowskim pochodzenia cudzoziemca lub państwie członkowskim, z którego on przybywa, może w przyjmującym go państwie członkowskim być mylony z tytułem wymagającym w tym państwie dodatkowego wykształcenia, którego zainteresowana osoba nie posiada, to wówczas państwo członkowskie przyjmujące cudzoziemca może wymagać, aby osoba ta posługiwała się tytułem używanym w państwie członkowskim swego pochodzenia lub państwie członkowskim, z którego przybyła, w odpowiednim sformułowaniu wskazanym przez państwo członkowskie przyjmujące taką osobę.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY UŁATWIAJĄCE FAKTYCZNE KORZYSTANIE Z PRAWA DO ZAKŁADANIA PRZEDSIĘBIORSTW ORAZ SWOBODY ŚWIADCZENIA USŁUG POŁOŻNYCH.

A. Przepisy odnoszące się do prawa do zakładania przedsiębiorstw

Artykuł 7

1. Państwo członkowskie przyjmujące obywatela wymagające od swoich obywateli dowodu osobistej niezawodności (nieposzlakowanej opinii, nieskazitelnego charakteru)

przy podejmowaniu po raz pierwszy wykonywania danych czynności, o których mowa w art. 1, przyjmie jako wystarczającą dokumentację od obywateli innych państw członkowskich zaświadczenie wystawione przez odpowiednie organy w państwie członkowskim pochodzenia obywatela lub w państwie członkowskim, z którego on przybywa, stwierdzające, że wymogi tego państwa odnośnie nieskazitelnego charakteru i nieposzlakowanej opinii do wykonywania przedmiotowych czynności są spełnione.

2. Jeżeli państwo członkowskie pochodzenia obywatela lub państwo członkowskie, z którego on przybywa, nie wymaga dowodu nieskazitelnego charakteru ani dowodu nieposzlakowanej opinii od osób ubiegających się po raz pierwszy o podjęcie pracy, państwo członkowskie przyjmujące może wymagać od obywateli państwa członkowskiego pochodzenia obywatela lub państwa członkowskiego, z którego on przybywa, wyciągu z rejestru karnego lub - z braku takiego - równoważnego dokumentu wystawionego przez odpowiednie władze państwa członkowskiego pochodzenia obywatela lub państwa członkowskiego, z którego on przybywa.

3. Jeżeli państwo członkowskie przyjmujące wejdzie w posiadanie szczegółowej wiedzy o obciążającej obywatela sprawie, który miał miejsce poza jego terytorium przed założeniem siedziby osoby zainteresowanej w tym państwie, a który może wpłynąć na wykonywanie na jego terytorium przedmiotowych czynności, może ono powiadomić o tym państwo członkowskie pochodzenia obywatela lub państwo członkowskie, z którego on przybywa.

Państwo członkowskie pochodzenia obywatela lub państwo członkowskie, z którego on przybywa, weryfikuje fakty i stwierdza, czy mogą one wpłynąć w tym państwie na podjęcie danej działalności. Organy tego państwa decydują o charakterze i zakresie przeprowadzanego śledztwa i informują państwo członkowskie przyjmujące obywatela o wynikających z tego tytułu działaniach, następujących w wyniku wystawionych przez nich świadectw i dowodów.

4. Państwa członkowskie gwarantują poufność udostępnianych informacji.

Artykuł 8

1. Jeżeli w państwie członkowskim przyjmującym obywatela istnieją ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne określające wymogi nieskazitelnego charakteru i nieposzlakowanej opinii, łącznie z przepisami o działaniach dyscyplinarnych w przypadku poważnego naruszenia praktyki zawodowej bądź skazania za przestępstwa, a odnoszące się do wykonywania jakiegokolwiek z czynności, o których mowa w art. 1, państwo członkowskie pochodzenia obywatela lub państwo członkowskie, z którego on przybywa, przekazuje państwu członkowskiemu przyjmującemu wszelkie niezbędne informacje o krokach lub postępowaniu dyscyplinarnym natury zawodowej lub administracyjnej podjętych w sprawie zainteresowanej osoby, bądź o karach za przestępstwa wymierzonych jej w czasie wykonywania zawodu w państwie członkowskim jego pochodzenia lub państwie członkowskim, z którego przybył.

2. Jeżeli państwo członkowskie przyjmujące wejdzie w posiadanie szczegółowej wiedzy o obciążającej obywatela sprawie, który miał miejsce poza jego terytorium przed podjęciem działalności gospodarczej osoby zainteresowanej w tym państwie, a który to może wpłynąć na wykonywanie na terytorium tego państwa danej działalności, może ono powiadomić państwo członkowskie pochodzenia obywatela lub państwo członkowskie, z którego on przybywa.

Państwo członkowskie pochodzenia obywatela lub państwo członkowskie, z którego on przybywa, weryfikuje fakty i stwierdza, czy mogą one wpłynąć w tym państwie na wykonywanie danej działalności. Organy tego państwa decydują o charakterze i zakresie przeprowadzanego śledztwa i informują państwo członkowskie przyjmujące o wynikających z tego tytułu działaniach, następujących w wyniku przekazanych przez nich, zgodnie z ust. 1, informacji w tej sprawie.

3. Państwa członkowskie gwarantują poufność udostępnianych informacji.

Artykuł 9

Jeżeli państwo członkowskie przyjmujące wymaga od swoich obywateli, którzy ubiegają się o podjęcie lub wykonywanie danej działalności, świadectwa zdrowia fizycznego lub psychicznego, w rozumieniu art. 1, państwo to przyjmie jako wystarczający taki dowód, jaki jest wymagany w państwie członkowskim pochodzenia obywatela lub w państwie członkowskim, z którego on przybywa.

Jeżeli państwo członkowskie pochodzenia obywatela lub państwo członkowskie, z którego on przybywa nie nakłada wymogów tego rodzaju na osoby ubiegające się o podjęcie lub wykonywanie danej czynności, państwo członkowskie przyjmujące przyjmie od tych osób zaświadczenie wydane przez odpowiednie organy jego kraju ojczystego, lub państwa z którego on pochodzi, które będzie odpowiadać świadectwom wystawianym w państwie członkowskim przyjmującym obywatela.

Artykuł 10

Dokumenty wystawione zgodnie z art. 7, 8 i 9 muszą być przedłożone nie później niż w ciągu trzech miesięcy od daty ich wystawienia.

Artykuł 11

1. Postępowanie w sprawie uzyskania zezwolenia przez osobę zainteresowaną podjęciem danej czynności, w rozumieniu art. 1, zgodnie z art. 7, 8 i 9, musi zakończyć się jak najszybciej, ale nie później niż trzy miesiące po przedłożeniu wszystkich dokumentów dotyczących tej osoby, wyłączwszy opóźnienia wynikające z ewentualnych odwołań złożonych po zakończeniu postępowania.

2. W przypadkach opisanych w art. 7 ust. 3 oraz w art. 8 ust. 2, wniosek o powtórne zbadanie sprawy zawiesza przebieg terminu wymienionego w ust. 1. Konsultowane państwo członkowskie daje odpowiedź w ciągu trzech miesięcy. W chwili otrzymania odpowiedzi lub po upływie powyższego terminu państwo członkowskie przyjmujące obywatela kontynuuje postępowanie, o którym mowa w ust. 1.

Artykuł 12

Jeżeli państwo członkowskie przyjmujące wymaga od swoich obywateli ubiegających się o podjęcie lub wykonywanie danej czynności, o której mowa w art. 1, aby złożyli przysięgę lub uroczyste oświadczenie, a forma takiej przysięgi lub oświadczenia nie może być zastosowana przez obywateli innych państw członkowskich, państwo

członkowskie przyjmujące obywatela umożliwi tej osobie złożenie przysięgi lub oświadczenia w odpowiedniej, równoważnej formie.

B. Przepisy odnoszące się do świadczenia usług

Artykuł 13

1. Jeżeli państwo członkowskie wymaga od swoich obywateli ubiegających się o podjęcie lub wykonywanie danej czynności, o której mowa w art. 1, zezwolenia, rejestracji lub członkostwa w organizacji zawodowej, państwo to w przypadku świadczenia usług zwolni obywateli państw członkowskich z tego wymogu.

Zainteresowana osoba świadczy usługi z tymi samymi prawami i obowiązkami jak obywatele państwa członkowskiego przyjmującego, a w szczególności podlega przepisom postępowania o charakterze zawodowym lub administracyjnym stosowanym w tym państwie.

Jeżeli państwo członkowskie przyjmujące podejmie działania opisane w akapicie drugim lub otrzyma wiadomość o faktach naruszających te przepisy, to niezwłocznie powiadomi o tym państwo członkowskie, w którym beneficjent ma siedzibę.

2. Państwo członkowskie przyjmujące może wymagać od beneficjenta złożenia przed odpowiednimi władzami uprzedniego oświadczenia dotyczącego świadczenia przez niego usług, jeżeli łączy się to z tymczasowym pobytem na terytorium tego państwa.

W nagłych przypadkach oświadczenie takie może być złożone natychmiast po zakończeniu świadczenia usług.

3. Zgodnie z ust. 1 i 2 państwo członkowskie przyjmujące może wymagać, aby beneficjent dostarczył dokument lub dokumenty zawierające następujące informacje:

- oświadczenie, o którym mowa w ust. 2,
- zaświadczenie stwierdzające, że beneficjent, zgodnie z prawem, prowadzi swoją działalność w państwie członkowskim, w którym posiada siedzibę,
- zaświadczenie, że beneficjent legitymuje się jednym z dyplomów, świadectw lub - innymi dowodami kwalifikacji, o których mowa w niniejszej dyrektywie, a właściwych do świadczenia przedmiotowych usług.

4. Dokument lub dokumenty wymienione w ust. 3 muszą być przedłożone nie później niż w ciągu 12 miesięcy od daty ich wystawienia.

5. Jeżeli państwo członkowskie tymczasowo lub na stałe pozbawi w całości lub części swojego obywatela lub obywatela innego państwa członkowskiego mającego siedzibę na terytorium tego państwa prawa do wykonywania danej czynności, o której mowa w art. 1, państwo to odpowiednio zagwarantuje tymczasowe lub stałe wycofanie zaświadczenia, o którym mowa w drugim akapicie ust. 3.

Artykuł 14

Jeżeli w państwie członkowskim przyjmującym wymagana jest rejestracja w publicznym zakładzie ubezpieczeń społecznych dla rozliczeń z organizacjami ubezpieczeniowymi

rachunków związanych z usługami świadczonymi osobom ubezpieczonym przez ubezpieczenia społeczne, państwo to zwalnia obywateli państw członkowskich mających siedzibę w innym państwie członkowskim z tego wymogu w przypadku świadczenia usług, dla których beneficjent musi zmienić miejsce swego pobytu.

Niemniej beneficjent dostarczy tej organizacji informacje o świadczonych usługach przed, lub - w nagłych przypadkach - po zakończeniu świadczenia usług.

C. Przepisy wspólne dotyczące prawa do zakładania przedsiębiorstw oraz swobody świadczenia usług.

Artykuł 15

Jeżeli w państwie członkowskim przyjmującym uregulowane jest używanie tytułu zawodowego związanego z wykonywaniem danej czynności, o której mowa w art. 1, obywatele innych państw członkowskich spełniający warunki określone w art. 2 i 5 używają takiego tytułu zawodowego lub jego skrótu używanego w państwie członkowskim przyjmującym, jaki w tym państwie odpowiada spełnianym przez nich warunkom i kwalifikacjom.

Artykuł 16

1. Państwa członkowskie podejmą działania konieczne, aby umożliwić zainteresowanym osobom uzyskanie informacji o prawach dotyczących służby zdrowia i ubezpieczeń społecznych oraz - w miarę potrzeby - o zasadach etyki zawodowej w państwie członkowskim przyjmującym te osoby.

W tym celu państwa członkowskie mogą utworzyć ośrodki informacyjne, gdzie osoby zainteresowane mogą uzyskać konieczne informacje. W przypadku zamiaru ustanowienia siedziby, państwo członkowskie przyjmujące może wymagać, aby osoby zainteresowane skontaktowały się z takim ośrodkiem.

2. Państwa członkowskie mogą utworzyć ośrodki, o których mowa w ust. 1, przy odpowiednich urzędach lub organizacjach, które muszą określić w terminie ustalonym w art. 20 ust. 1.

3. Państwa członkowskie zadbają o to, by osoby zainteresowane podjęciem wykonywania pracy, w interesie własnym i pacjentów osiągnęły dobry poziom znajomości języka, niezbędny do wykonywania ich zawodu w państwie członkowskim przyjmującym.

ROZDZIAŁ VI PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 17

W przypadku uzasadnionych wątpliwości państwo członkowskie przyjmujące może wymagać od odpowiednich organów innego państwa członkowskiego potwierdzenia autentyczności dyplomów, świadectw i innych dowodów kwalifikacji wydanych w innym państwie członkowskim, o których mowa w rozdziałach II i III, jak również

potwierdzenia faktu, że osoba zainteresowana spełnia wszystkie wymogi wykształcenia określone w dyrektywie 80/155/EWG.

Artykuł 18

W terminie określonym w art. 20 ust. 1 państwa członkowskie wskażą organy i organizacje uprawnione do wydawania lub otrzymywania dyplomów, świadectw i innych dowodów kwalifikacji, jak również dokumentów i informacji, o których mowa w niniejszej dyrektywie, o czym niezwłocznie powiadomią inne państwa członkowskie i Komisję.

Artykuł 19

Niniejsza dyrektywa stosuje się także do obywateli państw członkowskich, którzy zgodnie z rozporządzeniem EWG nr 1612/68 wykonują lub będą wykonywać jedną z czynności, o których mowa w art. 1, w charakterze pracowników etatowych.

Artykuł 20

1. Państwa członkowskie podejmą niezbędne środki konieczne do wdrożenia niniejszej dyrektywy w ciągu trzech lat od momentu jej ogłoszenia i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.
2. Państwa członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w zakresie objętym niniejszą dyrektywą.

Artykuł 21

Jeżeli stosowanie niniejszej dyrektywy w określonych dziedzinach napotka na poważne trudności w państwie członkowskim, Komisja razem z tym państwem przeanalizuje je i wystąpi o opinię do Komitetu Wyższych Urzędników ds. Zdrowia Publicznego, powołanego decyzją 75/365/EWG¹, zmienioną ostatnio decyzją 80/157/EWG².

W razie potrzeby Komisja przedłoży Radzie stosowne wnioski.

Artykuł 22

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 21 stycznia 1980 roku.

W imieniu Rady

¹ Dz.U. WE nr L 167, z 30.06.1975, str. 19.

² Dz.U. WE nr L 33, z 11.02.1980, str. 15.

Przewodniczący

G. MARCORA

DYREKTYWA RADY

z dnia 21 stycznia 1980 r.

w sprawie koordynacji przepisów prawnych, regulacji i działań administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności położnej

(80/155/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, a w szczególności jego art. 49, 57 i 66;

uwzględniając wniosek Komisji (1);

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego (2);

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (3)

a także mając na uwadze, co następuje:

zgodnie z artykułem 57 Traktatu, przepisy prawne, regulacje i działania administracyjne odnośnie podejmowania i wykonywania działalności położnej muszą być koordynowane, oraz że ze względu na zdrowie publiczne należy wewnątrz Wspólnoty dążyć do wspólnej definicji obszaru działania przedmiotowej grupy zawodowej oraz jej kształcenia;

dążąc do tego celu nie uznano za wskazane narzucenia wszystkim państw członkowskim jednolitego programu kształcenia, oraz że przeciwnie, powinno się państwom tym w jak najszerszym zakresie zapewnić swobodę organizowania kształcenia; zatem najlepszym rozwiązaniem jest określenie podstawowych standardów;

koordynacja tych działań będąca przedmiotem niniejszej dyrektywy nie wyklucza dalszych działań koordynacyjnych;

w zakresie kształcenia, w chwili obecnej większość państw członkowskich nie stosuje rozróżnienia między położne wykonujące swe czynności jako osoby zatrudnione etatowo a osoby pracujące na własny rachunek, i że zatem wydaje się konieczne rozszerzenie stosowania niniejszej dyrektywy na pielęgniarki zatrudnione etatowo.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

1. Państwa członkowskie uzależniają podejmowanie i prowadzenie działalności położnej pod tytułami zawodowymi wymienionymi w art. 1 dyrektywy 80/154/EWG od posiadania dyplomu, świadectwa lub innego dowodu formalnych kwalifikacji położnej, o których mowa w art. 3 tej dyrektywy, gwarantującego, że w pełnym okresie trwania kształcenia osoba zainteresowana nabyła:

(a) odpowiednią znajomość nauk, na których opiera się sprawowanie opieki położniczej, a szczególnie położnictwa i ginekologii,

- (b) odpowiednią wiedzę o etyce zawodowej oraz odnośnym ustawodawstwie,
- (c) szczegółową wiedzę o funkcjach biologicznych, anatomii i fizjologii położnictwa i noworodków, jak również wiedzę o związkach między stanem zdrowia a fizycznym i społecznym środowiskiem istoty ludzkiej oraz jej zachowaniu,
- (d) odpowiednie doświadczenie kliniczne zdobyte w zatwierdzonych instytucjach pod nadzorem personelu wykwalifikowanego w położnictwie i opiece położniczej,
- (e) odpowiednie zrozumienie kształcenia personelu służby zdrowia i doświadczenie we współpracy z nim.

2. Kształcenie, o którym mowa w ust. 1, powinno obejmować co najmniej:

albo kurs opieki położniczej w pełnym wymiarze godzin obejmujący co najmniej trzy lata nauki teoretycznej i praktycznej, dostępny dla osób, które ukończyły co najmniej 10 lat szkoły ogólnokształcącej,

- albo kurs opieki położniczej w pełnym wymiarze godzin trwający co najmniej 18 miesięcy, dostępny dla osób posiadających dyplom, świadectwo lub inny dowód posiadania formalnych kwalifikacji pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, o których mowa w art. 3 dyrektywy 77/452/EWG (5).

3. Kurs opieki położniczej, o którym mowa w ust. 2 myślnik pierwszy, obejmuje co najmniej przedmioty programu kształcenia wyszczególnione w załączniku.

Kurs, o którym mowa w ust. 2 myślnik drugi obejmuje co najmniej przedmioty kursu kształcenia wyszczególnione w załączniku, które nie wchodziły w skład równoważnego kursu kształcenia pielęgniarek.

4. Państwa członkowskie zagwarantują, że instytucja kształcąca położne będzie odpowiadać za koordynację teorii i praktyki w trakcie całego kursu.

Szkolenie teoretyczne i techniczne opisane w części „A” załącznika będzie zrównoważone i skoordynowane ze szkoleniem klinicznym położnych opisanym w części „B” załącznika w taki sposób, aby wiedza i doświadczenie wymienione w punkcie 1 były nabyte w odpowiedni sposób.

Szkolenie kliniczne powinno odbywać się w formie nadzorowanego stażu w oddziałach szpitala lub innych placówkach usług medycznych zatwierdzonych przez odpowiednie władze lub organizacje. W czasie tego szkolenia uczennice uczestniczyć będą w pracy oddziałów w zakresie, w jakim uczestnictwo to przyczynia się do ich kształcenia i zaznajamiania się je z zakresem obowiązków objętym opieką położniczą.

Artykuł 2

Po okresowej analizie wyników różnych kursów kształcenia, o których mowa w artykule 1.2, Komisja przedstawi Radzie pierwszy raport w terminie sześciu lat po notyfikacji niniejszej dyrektywy. Analiza ta będzie przeprowadzona z pomocą Komitetu Doradczego ds. Kształcenia Położnych. Na podstawie wyników tej analizy Komisja przedstawi propozycje zmian zmierzających do ujednoczenia podstawowych kryteriów określonych dla wyżej wymienionych kursów kształcenia zgodnie z warunkami zalecanymi w art. 2 ust.1 myślnik pierwszy pkt pierwszy i myślnik drugi dyrektywy 80/154/EWG. Rada niezwłocznie rozpatrzy te wnioski.

Artykuł 3

Niezależnie od postanowień art. 1 państwa członkowskie mogą dopuścić szkolenie w niepełnym wymiarze godzin na warunkach zatwierdzonych przez odpowiednie władze krajowe. Całkowity czas takiego kształcenia nie może być krótszy niż kształcenia w pełnym wymiarze godzin. Niestacjonarny charakter kształcenia nie może wpływać ujemnie na jego poziom.

Artykuł 4

Państwa członkowskie zagwarantują, że położne są uprawnione do podejmowania i wykonywania przynajmniej następujących czynności:

1. Udzielanie informacji i porad na temat zdrowego planowania rodziny.
2. Rozpoznawanie ciąży i monitorowanie ciąż normalnych; przeprowadzanie badań niezbędnych w monitorowaniu rozwoju ciąż normalnych.
3. Kierowanie na badania konieczne do jak najwcześniejszego rozpoznania ciąż wysokiego ryzyka.
4. Realizacja programu przygotowania rodziców oraz pełne przygotowanie porodu łącznie z poradnictwem na temat higieny i żywienia.
5. Opieka nad rodzącą i pomoc w czasie porodu oraz monitorowanie płodu w macicy za pomocą właściwych środków klinicznych i technicznych.
6. Przyjmowanie porodów siłami natury, łącznie - zależnie od potrzeby - z nacięciem krocza i w nagłych przypadkach porodu z położenia miednicowego.
7. Rozpoznawanie objawów ostrzegawczych o nieprawidłowościach u matki lub dziecka, wymagających skierowania do lekarza oraz - w miarę potrzeby - pomoc lekarzowi. Podejmowanie koniecznych działań nagłych pod nieobecność lekarza, a zwłaszcza ręcznego wydobycia łożyska z możliwością następnie ręcznego badania macicy.
8. Badanie noworodków i opieka nad nimi; podejmowanie wszelkich potrzebnych inicjatyw, a w razie konieczności natychmiastowej resuscytacji.
9. Opieka nad matką oraz monitorowanie przebiegu okresu poporodowego oraz udzielanie matce wszelkich niezbędnych porad na temat opieki nad noworodkiem, aby umożliwić jej stworzenie jak najlepszych warunków rozwoju dziecka.
10. Prowadzenie terapii przepisanej przez lekarza.
11. Prowadzenie koniecznej dokumentacji.

Artykuł 5

Niniejsza dyrektywa stosuje się również do obywateli państw członkowskich, którzy zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 1612/68/EWG z dnia 15 października 1968 r. o swobodnym przepływie pracowników wewnątrz Wspólnoty (4) podejmą lub będą wykonywać w charakterze pracowników etatowych jedną z czynności wymienionych w art. 1 dyrektywy 80/154/EWG.

Artykuł 6

1. Państwa członkowskie podejmą działania konieczne do realizacji niniejszej dyrektywy w ciągu trzech lat od jej notyfikacji, o czym niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.
2. Państwa członkowskie przekażą Komisji teksty zasadniczych przepisów prawa krajowego uchwalonego w zakresie objętym niniejszą dyrektywą.

Artykuł 7

Jeżeli państwo członkowskie napotka poważne trudności w określonych dziedzinach przy stosowaniu niniejszej dyrektywy, Komisja razem z tym państwem przeanalizuje te trudności i wystąpi o opinię do Komitetu Wyższych Urzędników ds. Zdrowia Publicznego powołanego decyzją 75/365/EWG (7) następnie zmienioną decyzją 80/157/EWG (8).

W razie potrzeby Komisja przedłoży Radzie stosowne wnioski.

Artykuł 8

Nie później niż w okresie sześciu lat po notyfikacji niniejszej dyrektywy na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Komitetu Doradczego Rada postanowi o wycofaniu bądź ograniczeniu wyjątków określonych w trzecim punkcie części „B” załącznika.

Artykuł 9

Niniejszą dyrektywę kieruje się do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 21 stycznia 1980 roku

W imieniu Rady

G. Marcora

Przewodniczący

(1) DzUWE nr C 18 z 12.2.1970 str. 1

(2) DzUWE nr C 101 z 4.8.1970 str. 26

(3) DzUWE nr C 146 z 11.12.1970 str. 17

(4) DzUWE nr C 146 z 11.12.1970 str. 1

(5) DzUWE nr L 176 z 15.7.1977 str. 1

(6) DzUWE nr L 257 z 19.10.1968 str. 2

(7) DzUWE nr L 167 z 30.6.1975 str. 19

(8) DzUWE nr L 167 z 30.6.1975 str. 15

ZAŁĄCZNIK

Program kształcenia położnych.

Kształcenie prowadzące do uzyskania dyplomu, świadectwa lub innego dowodu formalnych kwalifikacji położnej składa się z następujących dwóch części:

A. Szkolenie teoretyczne i techniczne:

(A). Przedmioty ogólne

1. podstawy anatomii i fizjologii
2. podstawy patologii
3. podstawy bakteriologii, wirusologii i parazytologii
4. podstawy biofizyki, biochemii i radiologii
5. pediatria ze szczególnym uwzględnieniem noworodków
6. higiena, edukacja zdrowotna, profilaktyka, wczesne wykrywanie chorób
7. żywienie i dietetyka ze szczególnym uwzględnieniem kobiet, noworodków i małych dzieci
8. podstawy socjologii i zagadnienia socjomedyczne
9. podstawy farmakologii
10. psychologia
11. zasady i metody nauczania
12. ustawodawstwo zdrowotne i społeczne oraz organizacja służby zdrowia
13. etyka zawodowa i ustawodawstwo dotyczące zawodu
14. edukacja seksualna i planowanie rodziny
15. ochrona prawna matki i dziecka

(B) Przedmioty bezpośrednio związane z opieką położniczą:

1. anatomia i fizjologia
2. embriologia i rozwój płodu
3. ciąża, poród i połóg
4. patologia ginekologiczna i położnicza
5. przygotowanie do porodu i rodzicielstwa z aspektami psychologicznymi
6. przygotowanie do przyjęcia porodu (obejmujące znajomość i używanie położniczego sprzętu technicznego)
7. znieczulenie, narkoza i resuscytacja
8. psychologia i patologia noworodka
9. opieka nad noworodkiem
10. czynniki psychologiczne i społeczne

B. Szkolenie praktyczne i kliniczne:

Szkolenie przeprowadzane jest pod właściwym nadzorem:

1. poradnictwo dla kobiet ciężarnych obejmujące co najmniej 100 badań prenatalnych.
2. kontrola i opieka nad co najmniej 40 ciężarnymi.
3. przyjęcie przez uczennicę co najmniej 40 porodów; jeżeli z powodu braku rodzących nie można osiągnąć tej liczby, można ją zmniejszyć do minimum 30, pod warunkiem że uczennica asystuje przy 20 dalszych porodach.
4. asystowanie przy jednym lub dwóch porodach z położenia miednicowego.
5. praktyka nacięcia krocza i wprowadzenie do szycia chirurgicznego.
6. kontrola i opieka nad 40 ciążami wysokiego ryzyka.
7. przynajmniej 100 badań poporodowych i badań normalnych noworodków.
8. kontrola i opieka nad matkami i noworodkami, obejmująca noworodki niedonoszone, przenoszone, z niską masą urodzeniową oraz chore.
9. opieka nad ginekologicznymi i położniczymi przypadkami patologicznymi oraz chorobami noworodków i małych dzieci.
10. wprowadzenie do opieki nad ogólnymi przypadkami patologicznymi w medycynie i chirurgii.

DYREKTYWA RADY

z dnia 21 grudnia 1988 r.

**w sprawie ogólnego systemu uznawania dyplomów szkół wyższych,
przyznawanych na zakończenie przynajmniej trzyletniego kształcenia i szkolenia
zawodowego**

(89/48/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, a w szczególności zaś jego art. 49, 57 ust. 1 i 66,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

we współpracy z Parlamentem Europejskim²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³,

a także mając na uwadze, co następuje:

zgodnie z art. 3 lit. c) Traktatu, jednym z celów Wspólnoty jest zniesienie przeszkód w swobodnym przepływie osób i świadczeniu usług pomiędzy państwami członkowskimi; dla obywateli państw członkowskich oznacza to w szczególności możliwość wykonywania zawodu, na własny rachunek lub jako pracownik najemny, w państwie członkowskim innym od tego, w którym zdobyli kwalifikacje zawodowe;

przepisy przyjęte dotąd przez Radę, i zgodnie z którymi państwa członkowskie uznają wzajemnie i dla celów zawodowych dyplomy szkół wyższych wydane na ich terytorium, dotyczą tylko kilku zawodów; poziom oraz czas trwania nauki i szkoleń, które warunkowały dostęp do tych zawodów, były regulowane w podobny sposób we wszystkich państwach członkowskich, lub wymagały minimalnej harmonizacji, koniecznej do stworzenia sektorowych systemów wzajemnego uznawania dyplomów;

w celu sformułowania szybkiej odpowiedzi na oczekiwania obywateli państw Wspólnoty, którzy posiadają dyplomy szkół wyższych przyznane na zakończenie kształcenia i szkolenia zawodowego, wydane w państwie członkowskim innym niż to, w którym chcą wykonywać swój zawód, powinno się również ustalić inną metodę uznawania takich dyplomów; tak aby umożliwiłaby ona tym, których dotyczy, wykonywanie tych wszystkich rodzajów działalności zawodowej, które w

¹ Dz.U. WE nr C 217, z 28.08.1985, str. 3 oraz Dz.U. WE nr C 143, z 10.06.1986, str. 7.

² Dz.U. WE nr C 345, z 31.12.1985, str. 80, oraz Dz.U. WE nr C 309, z 5.12.1988.

³ Dz.U. WE nr C 75, z 3 04.1986, str. 5.

przyjmującym państwie członkowskim są warunkowane ukończeniem nauki po ukończeniu szkoły średniej oraz szkoleń, pod warunkiem, że obywatele ci posiadają dyplom przygotowujący ich do wykonywania tych rodzajów działalności, przyznany na zakończenie studiów trwających przez okres co najmniej trzech lat, i wydany w innym państwie członkowskim;

taki rezultat można osiągnąć poprzez wprowadzenie ogólnego systemu uznawania dyplomów szkół wyższych, przyznawanych na zakończenie przynajmniej trzyletniego kształcenia i szkolenia zawodowego;

odnośnie do tych zawodów, dla wykonywania których Wspólnota nie ustaliła wymaganego minimalnego poziomu kwalifikacji, państwa członkowskie zachowują możliwość ustalenia tego poziomu, w celu zagwarantowania odpowiedniej jakości usług świadczonych na ich terytorium; jednakże nie mogą one, bez naruszenia swoich zobowiązań wynikających z art. 5 Traktatu, wymagać od obywatela danego państwa członkowskiego uzyskania kwalifikacji tylko na podstawie odniesienia się do dyplomów wydawanych w ich własnym systemie szkolnictwa, w przypadku, jeżeli ten obywatel uzyskał pełne lub część tych kwalifikacji w innym państwie członkowskim; w rezultacie każde przyjmujące państwo członkowskie, w którym dany zawód jest zawodem regulowanym, powinno wziąć pod uwagę kwalifikacje uzyskane w innym państwie członkowskim oraz ocenić, czy kwalifikacje te odpowiadają kwalifikacjom przez nie wymagany;

współpraca między państwami członkowskimi jest konieczna w celu ułatwienia zastosowania się do tych zobowiązań; należy więc ustalić środki umożliwiające organizację takiej współpracy;

należy w szczególności zdefiniować pojęcie regulowanej działalności zawodowej w celu uwzględnienia różnych realiów socjologicznych w poszczególnych krajach; to pojęcie nie odnosi się wyłącznie do działalności zawodowej, której podjęcie w danym państwie członkowskim jest warunkowane posiadaniem odpowiedniego dyplomu, ale również do działalności zawodowej, której podjęcie nie jest ograniczane, jeżeli jest ona wykonywana przez osobę z tytułem zawodowym, przysługującym tym, którzy posiadają pewne kwalifikacje; stowarzyszenia i organizacje zawodowe, które nadają takie tytuły swoim członkom i są uznawane przez władze publiczne, nie mogą odwoływać się do swojego prywatnego statusu, aby uniknąć stosowania systemu opisanego w niniejszej dyrektywie;

równie istotne jest określenie charakteru stażu zawodowego lub okresu adaptacyjnego, którego przyjmujące państwo członkowskie może wymagać od osoby zainteresowanej oprócz dyplomu szkoły wyższej, w przypadku, gdy kwalifikacje tej osoby nie są zgodne z wymaganiami zawartymi w przepisach krajowych;

zamiast okresu adaptacyjnego może zostać wprowadzony test sprawdzający umiejętności; efektem obu tych metod będzie polepszenie istniejącej sytuacji w dziedzinie wzajemnego uznawania dyplomów pomiędzy państwami członkowskimi, i w związku z tym ułatwienie swobodnego przepływu osób w ramach Wspólnoty; ich zadaniem jest ocena umiejętności przystosowania się osoby przyjezdnej, która wcześniej uzyskała swoje kwalifikacje zawodowe w innym państwie członkowskim

do nowego środowiska zawodowego; z punktu widzenia osoby przyjezdnej, zaletą testu sprawdzającego umiejętności będzie skrócenie okresu adaptacyjnego; z zasady, osoba przyjezdna będzie mogła dokonać wyboru pomiędzy odbyciem okresu adaptacyjnego a przystąpieniem do testu sprawdzającego umiejętności; jednakże ze względu na charakter niektórych zawodów, państwo członkowskie musi mieć możliwość narzucenia, pod pewnymi warunkami, wymogu przejścia okresu adaptacyjnego lub też przystąpienia do testu sprawdzającego umiejętności; w szczególności systemy prawne państw członkowskich, choć mogące wykazywać pewne różnice, gwarantują istnienie specjalnych przepisów, w myśl których kształcenie lub kurs potwierdzony dyplomem, świadectwem lub innym dowodem formalnych kwalifikacji w dziedzinie prawa w państwie członkowskim pochodzenia, nie obejmują znajomości zagadnień prawnych na poziomie wymaganym w przyjmującym państwie członkowskim, w zakresie odpowiadającej dziedziny prawa;

ponadto zamierzeniem systemu ogólnego uznawania dyplomów szkół wyższych, nie jest ani wprowadzanie zmian w przepisach, łącznie z tymi, które odnoszą się do etyki zawodowej i obowiązują one wszystkie osoby wykonujące zawód na terytorium danego państwa członkowskiego, ani też zwolnienie osób przyjezdnych od obowiązku stosowania się do tych przepisów; system ten ogranicza się do podania właściwych ustaleń, dzięki którym można mieć pewność, że osoby przyjezdne stosują się do przepisów zawodowych w przyjmującym państwie członkowskim;

przepisy art. 49, 57 ust. 1 oraz 66 Traktatu upoważniają Wspólnotę do podjęcia środków niezbędnych dla wprowadzenia i działania takiego systemu;

ogólny system uznawania dyplomów szkół wyższych nie narusza przepisów art. 48 ust. 4 i art. 55 Traktatu;

system ten, poprzez wzmocnienie prawa obywatela Wspólnoty do wykorzystania swoich umiejętności zawodowych w każdym państwie członkowskim, uzupełnia i wzmacnia jego prawo do zdobywania umiejętności tam, gdzie tego pragnie;

system ten powinien zostać poddany ocenie po pewnym czasie jego stosowania w celu zdecydowania o skuteczności jego działania, a w szczególności w celu ustalenia w jaki sposób może zostać ulepszony, a zakres jego stosowania poszerzony;

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Do celów niniejszej dyrektywy, stosuje się poniższe definicje:

a) dyplom: każdy dyplom, świadectwo lub inny dokument formalnych kwalifikacji lub każdy zestaw takich dyplomów, świadectw czy innych dowodów:

- który został wydany przez właściwe władze w państwie członkowskim, wyznaczone zgodnie z jego ustawami, rozporządzeniami i przepisami administracyjnymi;

- który wskazuje, iż jego posiadacz pomyślnie ukończył trzy lata nauki lub jednakowy okres czasu przy niepełnym wymiarze godzin, na uniwersytecie lub w instytucji szkolnictwa wyższego lub instytucji o zbliżonym poziomie oraz, gdzie konieczne, pomyślnie ukończył szkolenie zawodowe, wymagane jako uzupełnienie nauki po szkole średniej, oraz

- który wskazuje, że jego posiadacz ma kwalifikacje zawodowe wymagane do podjęcia i wykonywania danego zawodu regulowanego w tym państwie członkowskim, zakładając, że kształcenie i szkolenie, o których mowa w dyplomie, świadectwie lub innym dowodzie formalnych kwalifikacji, odbyły się głównie na terenie Wspólnoty, albo że posiadacz dyplomu ma trzyletni staż zawodowy, poświadczony przez państwo członkowskie, w którym uznano dyplom, świadectwo, lub inny dokument stwierdzający kwalifikacje zawodowe, pochodzące z krajów trzecich.

W rozumieniu pierwszej litery w taki sam sposób jak dyplom traktuje się każdy dyplom, świadectwo lub inny dowód formalnych kwalifikacji albo każdy zestaw tych dyplomów, świadectw lub innych dowodów formalnych kwalifikacji, które zostały wydane przez właściwe władze w państwie członkowskim, jeżeli wydano go w wyniku pomyślnego ukończenia studiów oraz praktyk, odbytych na terenie Wspólnoty, i uznawane przez właściwe władze tego państwa członkowskiego za ekwiwalentny oraz, że przyznaje on jednakowe prawa odnośnie do podejmowania i wykonywania zawodu regulowanego w tym państwie członkowskim;

b) przyjmujące państwo członkowskie: każde państwo członkowskie, w którym obywatel danego państwa członkowskiego ubiega się o możliwość wykonywania zawodu, który podlega regulacjom w tym państwie członkowskim, inne niż państwo, w którym uzyskał on swój dyplom bądź po raz pierwszy wykonywał zawód, o którym mowa;

c) zawód regulowany: regulowana działalność zawodowa, bądź zespół regulowanych działalności zawodowych, które składają się na dany zawód w państwie członkowskim;

d) regulowana działalność zawodowa: działalność zawodowa lub jeden z jej trybów, których podjęcie lub wykonywanie na terenie państwa członkowskiego wymaga, bezpośrednio lub pośrednio, na mocy ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych, posiadania dyplomu. Tryb wykonywania regulowanej działalności zawodowej stanowią w szczególności:

- wykonywanie działalności w zakresie tytułu zawodowego w stopniu, do jakiego tytuł ten przysługuje posiadaczom dyplomu, którego uzyskanie jest regulowane ustawami, rozporządzeniami i przepisami administracyjnymi,

- wykonywanie działalności zawodowej w zakresie opieki medycznej w stopniu, do jakiego wynagrodzenie i/lub zwroty za tą działalność uzależnione jest, na mocy krajowych przepisów sektora zabezpieczenia społecznego od posiadania dyplomu.

W przypadkach, w których pierwszy myślnik nie stosuje się, działalność zawodowa uważana jest za regulowaną działalność zawodową, jeżeli wykonywana jest ona przez członków stowarzyszenia lub organizacji, której celem jest w szczególności promocja i utrzymanie wysokiego standardu w danej dziedzinie zawodowej, oraz która dla osiągnięcia tego celu jest uznawana w specjalnej formie przez dane państwo członkowskie, oraz:

- wydaje dyplomy swoim członkom,
- zapewnia, że jej członkowie respektują wydane przez nie przepisy dotyczące etyki zawodowej, oraz
- przyznaje im prawo używania tytułu bądź skrótu tego tytułu, lub prawo osiągania korzyści ze statusu wynikającego z posiadania tego dyplomu.

Niepełna lista stowarzyszeń i organizacji, które w okresie przyjęcia niniejszej dyrektywy, spełniają warunki zawarte w akapicie drugim znajduje się w załączniku. Jeżeli kiedykolwiek państwo członkowskie dokona uznania, o czym mowa w akapicie drugim, stowarzyszenia lub organizacji, powinno poinformować o tym Komisję, która publikuje taką informację w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich;

e) staż zawodowy: faktyczne i legalne wykonywanie danego zawodu w państwie członkowskim;

f) okres adaptacyjny: wykonywanie zawodu regulowanego w przyjmującym państwie członkowskim pod nadzorem wykwalifikowanego przedstawiciela tego zawodu. W okresie nadzorowanej praktyki powinna istnieć możliwość odbycia dalszego szkolenia. Okres nadzorowanej praktyki jest oceniany. Szczegółowe zasady regulujące kwestie okresu adaptacyjnego i jego oceny, jak również status osoby przyjezdnej objętej nadzorem, określają właściwe władze przyjmującego państwa członkowskiego;

g) test sprawdzający umiejętności: test ograniczony do sprawdzenia poziomu wiedzy zawodowej wnioskodawcy, sporządzony przez właściwe władze przyjmującego państwa członkowskiego; celem testu jest ocena możliwości wykonywania przez wnioskodawcę regulowanego zawodu w państwie członkowskim.

Aby umożliwić przeprowadzenie tego testu, właściwe władze sporządzają listę przedmiotów, opierając się na porównaniu studiów i praktyk wymaganych w ich państwie członkowskim ze studiami i praktykami odbytymi przez wnioskodawcę, których nie obejmuje dyplom lub inny dowód formalnych kwalifikacji posiadanych przez wnioskodawcę.

Jeżeli wnioskodawca jest wykwalifikowanym pracownikiem w państwie członkowskim, z którego pochodzi lub przybywa, fakt ten musi być uwzględniony w teście sprawdzającym umiejętności. Obejmuje on przedmioty wybrane z listy, których znajomość jest niezbędnym warunkiem do wykonywania zawodu na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego. Test może również obejmować znajomość zasad etyki zawodowej w zakresie działalności, o której mowa, w przyjmującym państwie członkowskim. Szczegółowe zasady testu sprawdzającego umiejętności określone są przez właściwe władze tego państwa z uwzględnieniem przepisów prawnych Wspólnoty.

Status wnioskodawcy, który w przyjmującym państwie członkowskim wyraża chęć przygotowania się do testu sprawdzającego umiejętności, określany jest przez właściwe władze tego państwa.

Artykuł 2

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie w przypadku każdego obywatela państwa członkowskiego, który zamierza wykonywać zawód regulowany w przyjmującym państwie członkowskim, zarówno na własny rachunek, jak też jako pracownik najemny.

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania w przypadku grupy zawodów, które stanowią przedmiot odrębnej dyrektywy, ustanawiającej wzajemne uznawanie dyplomów przez państwa członkowskie.

Artykuł 3

Jeżeli w przyjmującym państwie członkowskim podjęcie lub wykonywanie zawodu regulowanego uzależnione jest od posiadania dyplomu, właściwe władze nie mogą, na podstawie braku odpowiednich kwalifikacji, odmówić prawa obywatelowi państwa członkowskiego do podjęcia lub wykonywania tego zawodu na tych samych warunkach, które są stosowane wobec własnych obywateli:

- a) jeżeli wnioskodawca posiada dyplom wymagany w innym państwie członkowskim w celu podjęcia lub wykonywania tego samego zawodu na jego terytorium, a dyplom ten został wydany w danym państwie członkowskim; lub
- b) jeżeli wnioskodawca wykonywał dany zawód w pełnym wymiarze godzin przez okres dwóch lat w ciągu ostatnich dziesięciu lat w innym państwie członkowskim, w którym nie podlega on regulacjom, w rozumieniu art. 1 lit. c) i art. 1 lit. d) myślnik pierwszy, oraz posiada jeden lub kilka dowodów formalnych kwalifikacji:
 - które zostały wydane przez właściwe władze w państwie członkowskim, mianowane zgodnie z ustawami, rozporządzeniami i przepisami administracyjnymi obowiązującymi w tym państwie,
 - które wykazują, że ich posiadacz pomyślnie ukończył studia wyższe trwające co najmniej trzy lata, lub odpowiedni okres przy niepełnym wymiarze godzin, na uniwersytecie lub w instytucji szkolnictwa wyższego, bądź też w instytucji o podobnym charakterze w danym państwie członkowskim oraz, gdzie stosowne, pomyślnie ukończył praktykę zawodową, wymaganą jako uzupełnienie kształcenia po szkole średniej, oraz
 - które przygotowały ich posiadacza do wykonywania tego zawodu.

Zgodnie z brzmieniem akapitu pierwszego w ten sam sposób, jak dowód formalnych kwalifikacji traktuje się następujące dokumenty: jakiegokolwiek dowody odbytych studiów albo zestaw takich dowodów wydane przez właściwe władze w państwie członkowskim, jeżeli został on wydany w wyniku pomyślnego ukończenia studiów i praktyk, odbytych na terytorium Wspólnoty, i którego poziom został uznany w tym państwie członkowskim za równorzędny, pod warunkiem, że pozostałe państwa członkowskie i Komisja zostały powiadomione o tym uznaniu.

Artykuł 4

1. Nie naruszając przepisów art. 3, przyjmujące państwo członkowskie może również wymagać od wnioskodawcy:

a) przedłożenia dowodu o stażu zawodowym, jeśli okres trwania kształcenia i szkolenia, który wnioskodawca zawarł w swoim wniosku, na mocy art. 3 lit. a) oraz b) jest przynajmniej o rok krótszy od tego, który jest wymagany w przyjmującym państwie członkowskim. W takim przypadku, wymagany okres stażu zawodowego:

- nie może być dwukrotnie dłuższy niż okres brakującego kształcenia i szkolenia, jeśli brakujący okres odnosi się do studiów wyższych i/lub do okresu praktyki zawodowej, odbytej pod kontrolą osoby nadzorującej, i zakończonej egzaminem,

- nie może być dłuższy niż brakujący okres kształcenia i szkolenia, jeśli okres ten odnosi się do praktyki zawodowej odbytej w obecności wykwalifikowanego przedstawiciela danego zawodu.

W przypadku dyplomów w rozumieniu ostatniego myślnika art. 1 lit. a) czas trwania kształcenia i szkolenia, uznawanych jako równorzędne, liczy się tak samo jak w przypadku kształcenia i szkolenia, określonych w art. 1 lit. a) myślnik pierwszy.

Przy stosowaniu postanowień niniejszej litery, należy wziąć pod uwagę staż zawodowy, o którym mowa w art. 3 lit. b).

We wszystkich przypadkach wymagany staż zawodowy nie może przekroczyć okresu czterech lat;

b) odbycia okresu adaptacyjnego o długości nie przekraczającej trzech lat lub przystąpienie do testu sprawdzającego umiejętności:

- jeżeli materiał objęty programem kształcenia i szkolenia, które wnioskodawca odbył zgodnie z art. 3 lit. a) oraz b), znacznie różni się od tego, którego opanowanie jest warunkiem otrzymania dyplomu wymaganego w przyjmującym państwie członkowskim, albo

- jeżeli w przypadku, o którym mowa w art. 3 lit. a), na zawód regulowany w przyjmującym państwie członkowskim składają się jedna lub więcej regulowane działalności zawodowe, które w państwie członkowskim pochodzenia lub przybycia

wnioskodawcy, nie wchodzi w skład zawodu podlegającego regulacjom, i gdy owa różnica ma związek ze specyficznym programem kształcenia i szkolenia wymaganym w przyjmującym państwie członkowskim, oraz obejmuje materiał zasadniczo różniący się od tego, którego opanowanie jest warunkiem otrzymania dyplomu załączonego przez wnioskodawcę, albo

- jeżeli w przypadku, o którym mowa w art. 3 lit. b), na zawód regulowany w przyjmującym państwie członkowskim składają się jedna lub więcej regulowanych działalności zawodowych, które w państwie członkowskim pochodzenia lub przybycia wnioskodawcy, nie wchodzi w skład wykonywanego przez wnioskodawcę zawodu regulowanego, i gdy ta różnica ma związek ze szczególnym kształceniem i praktykami wymaganymi w przyjmującym państwie członkowskim oraz obejmuje materiał zasadniczo różniący się od tego, który jest przedmiotem dowodów formalnych kwalifikacji załączonych przez wnioskodawcę.

Chcąc wykorzystać tę możliwość, przyjmujące państwo członkowskie musi udzielić wnioskodawcy prawa wyboru między okresem adaptacyjnym a testem sprawdzającym umiejętności. Odstępując od tej zasady dla grup zawodów, których wykonywanie wymaga dokładnej znajomości prawa krajowego, i w odniesieniu do których udzielanie porad i/lub pomocy związanej z prawem krajowym jest zasadniczą i trwałą cechą działalności zawodowej, przyjmujące państwo członkowskie może wskazać okres adaptacyjny a test sprawdzający umiejętności. Jeżeli państwo członkowskie zamierza wprowadzić odstępstwa w zakresie prawa wyboru wnioskodawcy w stosunku do innych zawodów, ma tu zastosowanie procedura określona w art. 10.

2. Jednakże, przyjmujące państwo członkowskie nie może stosować przepisów ust. 1 lit. a) oraz b) łącznie.

Artykuł 5

Bez uszczerbku dla art. 3 i 4 przyjmujące państwo członkowskie może zezwolić wnioskodawcy, mając na uwadze poprawę jego adaptacji w środowisku zawodowym tego państwa, na odbycie w nim, na jednakowych zasadach, tej praktycznej części nauki zawodu, która jest zdobywana przy wsparciu wykwalifikowanego przedstawiciela tego zawodu, a której wnioskodawca nie odbył w państwie członkowskim pochodzenia lub przybycia.

Artykuł 6

1. W przypadku, gdy właściwe władze przyjmującego państwa członkowskiego uzależniają podjęcie zawodu regulowanego od przedłożenia dowodów na to, że wnioskodawcy mają dobrą reputację, że nie zostali postawieni w stan bankructwa, lub nie zawieszono bądź zakazano im wykonywania zawodu z powodu poważnego przewinienia zawodowego lub przestępstwa, państwo to przyjmuje jako wystarczający dowód w stosunku do obywateli państw członkowskich, którzy zamierzają wykonywać ten zawód na terytorium tego państwa członkowskiego,

przedłożenie dokumentów wydanych przez właściwe władze w państwie członkowskim pochodzenia lub przybycia, z których wynika, że wszystkie te wymogi są spełnione.

Jeżeli właściwe władze państwa członkowskiego pochodzenia lub przybycia obcokrajowca nie wydają dokumentów, o których mowa w ustępie pierwszym, mogą one być zastąpione oświadczeniem pod przysięgą - lub, w państwach gdzie nie istnieje forma oświadczenia pod przysięgą, uroczystym oświadczeniem - złożonym przez wnioskodawcę przed właściwym organem sądowym lub administracyjnym, lub, gdzie stosowne, przed notariuszem lub wykwalifikowanym przedstawicielem tego zawodu w państwie członkowskim pochodzenia lub przybycia; wyżej wymienione władze lub notariusz powinni wydać zaświadczenie stwierdzające autentyczność oświadczenia pod przysięgą lub uroczystego oświadczenia.

2. Jeżeli właściwe władze przyjmującego państwa członkowskiego wymagają od obywateli tego państwa członkowskiego, pragnących podjąć lub wykonywać dalej zawód regulowany, przedstawienia świadectwa o stanie zdrowia fizycznego i psychicznego jako wystarczający dowód dokumenty wymagane w państwie członkowskim pochodzenia lub przybycia.

Jeżeli państwo członkowskie pochodzenia lub przybycia nie wymaga tego rodzaju dokumentów warunkujących podjęcie danego zawodu lub jego wykonywanie, przyjmujące państwo członkowskie akceptuje od obywateli państwa członkowskiego pochodzenia lub przybycia zaświadczenie wydane przez właściwe władze tego państwa, odpowiadające zaświadczeniom wydawanym w przyjmującym państwie członkowskim.

3. Właściwe władze przyjmującego państwa członkowskiego mogą zażądać, by dokumenty lub zaświadczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, zostały przedłożone nie później niż trzy miesiące od daty ich wydania.

4. Jeżeli właściwe władze przyjmującego państwa członkowskiego wymagają od obywateli tego państwa członkowskiego zamierzających podjąć lub wykonywać zawód regulowany złożenia przysięgi lub uroczystego oświadczenia, a w przypadku kiedy formuła tej przysięgi lub tego oświadczenia nie może być wykorzystana przez obywateli innych państw członkowskich, wspomniane władze zapewniają, by osobom zainteresowanym została przedstawiona odpowiednia i równoznaczna formuła przysięgi lub oświadczenia.

Artykuł 7

1. Właściwe władze przyjmującego państwa członkowskiego uznają prawo obywateli państw członkowskich, którzy spełniają warunki konieczne do podjęcia i wykonywania zawodu regulowanego na terytorium tego państwa, do używania tytułu zawodowego przyjmującego państwa członkowskiego odpowiadającego temu zawodowi.

2. Właściwe władze przyjmującego państwa członkowskiego uznają prawo obywateli państw członkowskich, którzy spełniają warunki konieczne do podjęcia i wykonywania regulowanej działalności zawodowej na terytorium tego państwa, do używania nadanego im zgodnie z prawem tytułu zawodowego oraz, gdzie stosowne, jego skrótu wywodzącego się z państwa członkowskiego pochodzenia lub przybycia, w języku tego państwa. Przyjmujące państwo członkowskie może wymagać, aby przy tytule podano nazwę i adres instytucji lub komisji egzaminacyjnej, która go przyznała.

3. Jeżeli zawód podlega regulacjom w przyjmującym państwie członkowskim przez stowarzyszenie bądź organizację, o których mowa w art. 1 lit. d), obywatele państw członkowskich mogą używać tytułu zawodowego lub skrótu tego tytułu przyznawanych przez tą organizację lub stowarzyszenie, wyłącznie jako dowód poświadczający ich przynależności do tych stowarzyszeń i organizacji.

Jeżeli stowarzyszenie lub organizacja warunkuje członkostwo pewnymi wymaganiami dotyczącymi kwalifikacji, może ono objąć tymi wymaganiami obywateli innych państw członkowskich, którzy posiadają dyplom w rozumieniu art. 1 lit. a), lub formalne kwalifikacje w rozumieniu art. 3 lit. b), wyłącznie zgodnie z niniejszą dyrektywą, szczególnie z art. 3 i 4.

Artykuł 8

1. Przyjmujące państwo członkowskie uznaje za dowód, że warunki wyrażone w art. 3 i 4 są spełnione, zaświadczenia i dokumenty wydane przez właściwe władze państw członkowskich, które zainteresowana osoba przedstawia jako załącznik do swojego wniosku o wykonywanie odnośnego zawodu.
2. Procedura sprawdzania wniosku o wykonywanie zawodu regulowanego powinna być zakończona w możliwie szybkim czasie i zatwierdzona umotywowaną decyzją właściwych władz przyjmującego państwa członkowskiego, nie później niż cztery miesiące od przedstawienia przez osobę zainteresowaną wszystkich dokumentów. Istnieje możliwość odwołania się od tej decyzji, także w przypadku jej braku, do sądu, z zachowaniem przepisów prawa krajowego.

Artykuł 9

1. Państwa członkowskie wyznaczają, w terminie określonym w art. 12, właściwe władze uprawnione do przyjmowania wniosków i podejmowania decyzji, o których mowa w niniejszej dyrektywie. Przekazują one takie informacje pozostałym państwom członkowskim oraz Komisji.

2. Każde państwo członkowskie wyznacza osobę odpowiedzialną za koordynację działań władz, o których mowa w ust. 1, o czym informuje pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję. Zadaniem tej osoby jest zapewnienie jednolitego stosowania niniejszej dyrektywy w stosunku do wszystkich odnośnych zawodów. Powołuje się również zespół koordynacyjny pod egidą Komisji, składający się z

koordynatorów mianowanych przez każde państwo członkowskie lub z ich zastępców, a któremu przewodniczy przedstawiciel Komisji.

Zadaniem tego zespołu jest:

- ułatwianie wdrożenia niniejszej dyrektywy,
- gromadzenie wszelkich przydatnych informacji o jej stosowaniu w państwach członkowskich.

Komisja może zasięgać opinii zespołu w sprawie wszelkich zmian w istniejącym systemie.

3. Państwa członkowskie podejmują działania służące dostarczaniu niezbędnych informacji dotyczących uznawania dyplomów w ramach niniejszej dyrektywy. W wypełnieniu tego zadania mogą one korzystać z pomocy centrum informacyjnego ds. akademickiego uznawania dyplomów oraz okresów studiów, utworzonego przez państwa członkowskie w ramach Uchwały Rady i Ministrów Edukacji podjętej na posiedzeniu Rady z 9 lutego 1976 r.¹, oraz, gdzie stosowne, ważnych stowarzyszeń i organizacji zawodowych. Komisja podejmuje działania konieczne dla zapewnienia rozwoju, koordynacji i przekazywania niezbędnych informacji.

Artykuł 10

1. Jeżeli na mocy trzeciego zdania drugiego akapitu art. 4. ust. 1 lit. b), państwo członkowskie występuje z wnioskiem o nieprzyznanie wnioskodawcom prawa wyboru między okresem adaptacyjnym a testem umiejętności w rozumieniu niniejszej dyrektywy, przekazuje ono niezwłocznie Komisji projekt odpowiedniego postanowienia. Jednocześnie powiadamia ono Komisję o przyczynach, które spowodowały, że wydanie takiego postanowienia było konieczne.

Komisja niezwłocznie powiadamia o projekcie pozostałe państwa członkowskie; może ona także konsultować się w tej sprawie z zespołem koordynacyjnym, o którym mowa w art. 9 ust. 2.

2. Nie naruszając możliwości Komisji i pozostałych państw członkowskich do wyrażania opinii na temat projektu, państwo członkowskie może wydać takie postanowienie tylko wtedy, jeżeli Komisja nie podejmie w ciągu trzech miesięcy decyzji odmownej.

3. Na wniosek państwa członkowskiego lub Komisji, państwa członkowskie przekazują im bezzwłocznie ostateczny tekst postanowienia wynikającego z zastosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 11

¹ Dz.U. WE nr C 38, z 19.02.1976, str.1.

Po wygaśnięciu terminu, o którym mowa w art. 12, państwa członkowskie przekazują Komisji co dwa lata sprawozdanie ze stosowania wprowadzonego systemu.

Poza ogólnymi uwagami, sprawozdanie to ma zawierać statystyczne podsumowanie podjętych decyzji oraz opis podstawowych problemów wynikających ze stosowania niniejszej dyrektywy.

Artykuł 12

Państwa członkowskie przyjmą środki konieczne do wdrożenia niniejszej dyrektywy w terminie dwóch lat od momentu jej ogłoszenia² i niezwłocznie powiadomią o nich Komisję.

Państwa członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy

Artykuł 13

Najpóźniej pięć lat od daty określonej w art. 12, Komisja składa sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ze stosowania ogólnego systemu uznawania dyplomów szkół wyższych uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia zawodowego i szkolenia trwających co najmniej trzy lata.

Po odbyciu wszelkich niezbędnych konsultacji, Komisja przedstawia swoje wnioski dotyczące jakichkolwiek zmian, które powinny zostać wniesione do tego systemu. Jednocześnie Komisja, jeśli to konieczne, przedstawia propozycje poprawy istniejącego systemu mając na względzie ułatwienie swobody przepływu osób, swobody prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobody świadczenia usług przez osoby, których dotyczy niniejsza dyrektywa.

Artykuł 14

Niniejsza dyrektywa jest skierowana do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 21 grudnia 1988 r.

W imieniu Rady
V. PAPANDREOU
Przewodniczący

² Niniejsza dyrektywa została ogłoszona 4 stycznia 1989 r.

ZAŁĄCZNIK

Lista stowarzyszeń lub organizacji zawodowych, które spełniają warunki art. 1 lit. d) akapit drugi

IRLANDIA¹

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland²
2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland²
3. The Association of Certified Accountants²
4. Institution of Engineers of Ireland
5. Irish Planning Institute

WIELKA BRYTANIA

1. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors
14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council

¹ Obywatele Irlandii są również członkami następujących stowarzyszeń i organizacji na terytorium Wielkiej Brytanii:

Institute of Chartered Accountants in England and Wales

Institute of Chartered Accountants of Scotland

Institute of Actuaries

Faculty of Actuaries

The Chartered Institute of Management Accountants

Institute of Chartered Secretaries and Administrators

Royal Town Planning Institute

Royal Institution of Chartered Surveyors

Chartered Institute of Building.

² Wyłącznie w celu przeprowadzenia audytów.

22. Institute of Energy
23. Institution of Structural Engineers
24. Institution of Civil Engineers
25. Institution of Mining Engineers
26. Institution of Mining and Metallurgy
27. Institution of Electrical Engineers
28. Institution of Gas Engineers
29. Institution of Mechanical Engineers
30. Institution of Chemical Engineers
31. Institution of Production Engineers
32. Institution of Marine Engineers
33. Royal Institution of Naval Architects
34. Royal Aeronautical Society
35. Institute of Metals
36. Chartered Institution of Building Services Engineers
37. Institute of Measurement and Control
38. British Computer Society

OŚWIADCZENIE RADY I KOMISJI

Odnosnie do art. 9 ust. 1

„Rada i Komisja są zgodne, że organizacje zawodowe oraz jednostki szkolnictwa wyższego powinny opiniować lub być zaangażowane w odpowiedni sposób w proces decyzyjny.”.

LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW
DO

**PROJEKTU USTAWY
O ZMIANIE USTAWY
O ZAWODACH PIELEŃNIARKI I POŁOŻNEJ**

przyjętego przez Radę Ministrów
w dniu 27 listopada 2002r.

Obszar Negocjacyjny: „Swobodny przepływ osób”
Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa Polski w Unii Europejskiej: rozdział 2
Priorytet 2.5

1.	Deklaracja dotycząca dostosowawczego charakteru projektu ustawy wraz z uzasadnieniem dostosowawczego charakteru
2.	Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem
3.	Zestawienie przepisów dostosowujących projektowaną ustawę z odpowiednimi przepisami dyrektywy Unii Europejskiej (tabela zgodności)
4.	Opinia Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wydana dnia 27 listopada 2002r.
5.	Tłumaczenia zweryfikowane następujących aktów prawa Unii Europejskiej, w wersji papierowej i elektronicznej: <ul style="list-style-type: none">• Dyrektywa Rady 77/452/EWG z 27 czerwca 1977 r. w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dowodów kwalifikacyjnych pielęgniarstwa odpowiedzialnej za opiekę ogólną, zawierająca postanowienia ułatwiające skuteczne wykonywanie prawa do zakładania przedsiębiorstw i swobody świadczenia usług (Dz. Urz. WE Nr L 176, 17.05.1977),• Dyrektywa Rady 77/453/EWG z 27 czerwca 1977 r. w sprawie koordynacji przepisów prawnych, regulacji i działań administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności pielęgniarstwa odpowiedzialnej za opiekę ogólną (Dz. Urz. WE Nr L 176, 17.05.1977),• Dyrektywa Rady 80/154/EWG z 21 stycznia 1980 r. w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dowodów posiadania kwalifikacji położnej, zawierająca postanowienia ułatwiające skuteczne wykonywanie prawa do zakładania przedsiębiorstw i swobody świadczenia usług (Dz. Urz. WE Nr L 176, 17.05.1977),• Dyrektywa Rady 80/155/EWG z dnia 21 stycznia 1980 r. w sprawie koordynacji przepisów prawnych, regulacji i działań administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności położnej (Dz. Urz. WE Nr L 033, 11.02.1980).• Dyrektywa Rady 89/48/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie ogólnego systemu uznawania dyplomów szkół wyższych, przyznawanych na zakończenie przynajmniej trzyletniego kształcenia i szkolenia zawodowego (Dz. Urz. WE Nr L 19, 24.01.1989).

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 20 grudnia 2002 r.

Cena 4,80 zł + 22% VAT

